

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Fakulta
tělesné kultury

**ZAPOJENÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ VOJENSKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ
ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY DO ŘEŠENÍ NÁSLEDKŮ
MIMOŘÁDNÝCH A KRIZOVÝCH UDÁLOSTÍ**

Bakalářská práce

Autor: David Sklenář

Studijní program: Tělesná výchova se zaměřením na vzdělávání a
ochranu obyvatelstva

Vedoucí práce: prof. Ing. Pavel Otřísal, Ph.D., MBA

Odborný konzultant: MUDr. Vojtěch Humlíček, Ph.D.

Olomouc 2023

Bibliografická identifikace**Jméno autora:** David Sklenář**Název práce:** Zapojení příslušníků vojenského zdravotnictví Armády České republiky do řešení následků mimořádných a krizových událostí**Vedoucí práce:** prof. Ing. Pavel Otřísal, Ph.D., MBA**Pracoviště:** Katedra aplikovaných pohybových aktivit**Rok obhajoby:** 2023**Abstrakt:**

Bakalářská práce se zabývá problematikou zapojování vojenského zdravotnictví Armády České republiky do řešení následků mimořádných událostí a krizových situací. Hlavním cílem této práce bylo zjistit aktuální názory členů zdravotnické záchranné služby na možnost zvýšení počtu zdravotníků využitých z Armády České republiky při řešení těchto událostí. V teoretické části této práce jsou vymezeny základní pojmy, integrovaný záchranný systém, zdravotnická záchranná služba spolu s důležitými činnostmi a Armáda České republiky, která je blíže specifikována, také je zde představeno její vyžadování a vyčleněné síly a prostředky. V praktické části byly realizovány polostrukturované rozhovory se šesti členy zdravotnické záchranné služby. Získaná data byla následně vyhodnocena, diskutována a na jejich základě byly představeny návrhy vedoucí ke zlepšení této problematiky.

Klíčová slova:

Armáda České republiky, mimořádná událost, krizová situace, katastrofa, záchranné práce, zdravotnická záchranná služba

Souhlasím s půjčováním práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification**Author:** David Sklenář**Title:** Involvement of members of the military health services of the Czech Republic in dealing with the consequences of emergencies and crisis events.**Supervisor:** prof. Ing. Pavel Otřísal, Ph.D., MBA**Department:** Department of Adapted Physical Activities**Year:** 2023**Abstract:**

The bachelor thesis deals with the issue of the involvement of the military health care of the Army of the Czech Republic in dealing with the consequences of emergencies and crisis situations. The main aim of this thesis was to find out the current opinions of members of the medical emergency service on the possibility of increasing the number of medical personnel used from the Army of the Czech Republic in dealing with these events. The theoretical part of this thesis defines integrated rescue system, the medical rescue service together with important activities and the Army of the Czech Republic are defined, which is specified in more detail, also its requirement and allocated forces and resources are presented. In the practical part, semi-structured interviews were conducted with six members of the medical rescue service. The obtained data were subsequently evaluated, discussed and based on them, suggestions were presented leading to the improvement of this issue.

Keywords:

Army of the Czech Republic, extraordinary event, crisis situation, disaster, rescue work, medical rescue service

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracoval samostatně pod vedením prof. Ing. Pavla Otřísala, Ph.D., MBA, uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 19. června 2023

.....

Děkuji vedoucímu práce prof. Ing. Pavlu Otřísalovi, Ph.D., MBA a konzultantovi této práce MUDr. Vojtěchu Humlíčkovi, Ph.D. za pomoc a cenné rady, které mi poskytli při zpracování této práce.

OBSAH

Obsah	7
Seznam zkratek	9
1 Úvod	10
2 Přehled poznatků	11
2.1 Vymezení základních pojmů	11
2.1.1 Mimořádná událost, katastrofa, záchranné a likvidační práce	11
2.1.2 Krizová situace.....	13
2.1.3 Hrozba, riziko a bezpečnost	14
2.2 Integrovaný záchranný systém	15
2.2.1 Základní složky IZS	15
2.2.2 Ostatní složky IZS.....	16
2.2.3 Poplachový plán IZS.....	16
2.3 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby	17
2.3.1 Letecká záchranná služba	18
2.3.2 Traumatologický plán	19
2.3.3 Metoda START	20
2.3.4 Činnost ZZS při MU s HPO	21
2.4 Armáda České republiky	21
2.4.1 Ozbrojené síly a jejich úkoly	22
2.4.2 Vojenská zdravotnická služba.....	23
2.4.3 Vzdušné síly Armády České republiky	24
2.4.4 Vyžadování sil a prostředků Armády České republiky.....	25
2.4.5 Využití Armády České republiky v praxi	26
2.4.6 Vyčleněné síly a prostředky ve prospěch IZS v roce 2019.....	28
3 Cíle.....	31
3.1 Výzkumné otázky.....	31
4 Metodika	32
4.1 Výzkumný soubor	32
4.2 Metody sběru dat	32

4.3	Nestatistické zpracování dat	34
4.3.1	Zakotvená teorie.....	34
4.3.2	Kódování.....	34
4.4	Multikriteriální analýza	36
5	Výsledky.....	38
5.1	Součinnost.....	38
5.2	Vznik události.....	38
5.3	Zajištění zásahu.....	39
5.4	Legislativa.....	40
5.5	Připravenost.....	40
5.6	Řešení události.....	41
5.7	Hodnocení odpovědí.....	42
6	Diskuse.....	58
7	Závěry a návrhy pro rozvoj teorie a praxe ochrany obyvatelstva	61
7.1	Návrhy pro rozvoj ochrany obyvatelstva	61
7.2	Návrhy pro vzdělání v ochraně obyvatelstva a kinantropologii.....	61
8	Závěr	62
9	Souhrn	63
10	Summary.....	64
11	Referenční seznam	65
11.1	Seznam obrázků	68
11.2	Seznam tabulek.....	69
12	Přílohy.....	70
12.1	Vyjádření etické komise.....	70
12.2	Povolení sběru dat	71
12.3	Polostrukturované rozhovory	72

SEZNAM ZKRATEK

AČR – Armáda České republiky

IZS – Integrovaný záchranný systém

KS – krizová situace

MU – mimořádná událost

MU s HPO – mimořádná událost s hromadným postižením osob

MV-GŘ HZS ČR – Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky

ÚPP – ústřední poplachový plán

ZZS – zdravotnická záchranná služba

1 ÚVOD

Ochrana života, zdraví, majetku a životního prostředí jsou v České republice zájmy chráněné zákonem. Je možné tvrdit, že ochrana těchto zájmů je v novodobé historii stále aktuálnější, i proto se tomuto tématu věnuje vyšší pozornost. V dnešní době je obyvatelstvo ohroženo velkým počtem potencionálních hrozeb, které mohou nastat. V nejobecnějším měřítku se jedná o události přírodní, události způsobené činností člověka, či dokonce terorismem. V takových situacích je obvykle zapotřebí okamžitě reagovat a jednat. Důležitá není jen připravenost zasahujících osob na takové události, ale i předcházení těmto událostem a v neposlední řadě také zabezpečení objektů, u kterých existuje riziko vzniku události.

V České republice vznikl integrovaný záchranný systém (IZS), což napomohlo ke zlepšení spolupráce mezi jednotlivými složkami přímo na místě události. I přesto se stává, že na některé události základní složky IZS svými silami a prostředky nestačí. Z tohoto důvodu jsou jeho součástí ostatní složky, které při takových událostech mohou napomáhat. Jednou z nejvýznamnějších a nedílnou složkou je Armáda České republiky (AČR), díky svým silám, schopnostem a prostředkům. Pokud chceme, aby záchranné práce na místě události byly provedené s co možná nejvyšší kvalitou zdravotní péče, která bude poskytnuta v co nejkratším čase, je v tomto místě zapotřebí dostatečných sil.

Činnost členů zdravotnické záchranné služby (ZZS) se může do jisté míry zdát rutinní a ne příliš náročnou. Může tomu tak být při výjezdech k jednoduchým poraněním osob v domácnosti nebo k nevolnostem. Pokud nastane mimořádná událost (MU), krizová situace (KS) nebo katastrofa, kde se nachází desítky poraněných osob, nelze něco takového tvrdit. Při jednotlivých výjezdech se hraje vždy o čas, zde ale ještě o něco více. Každá minuta může rozhodovat o životě a smrti mnoha osob. Záchranáři se při těchto událostech dostávají do nelehkých situací. Sami musí rozhodnout, kdo pomoc potřebuje nejdříve. Takový zásah trvá i hodiny a i záchranáři jsou jen lidé. Proto je při těchto událostech nutný dostatečný počet vycvičených zasahujících zdravotníků.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

V poválečném období došlo ke snižování stav AČR, která do té doby tvořila významnou složku pro zvládání MU, jelikož IZS, jak jej známe dnes, neexistoval. Díky tomuto trendu docházelo k poklesu možností jejího využití při živelních pohromách a katastrofách. Na tuto situaci bylo nutné reagovat. Za zmíněných okolností se do popředí pro řešení MU dostali hasiči a nahradili tak v tomto ohledu AČR. Od té chvíle netvořily jejich výjezdy hlavně boje s požáry, ale záchranné a likvidační práce. Ani oni tyto situace nemohli řešit pouze sami, což vytvořilo prostor pro vznik nové myšlenky. (Skalská, Hanuška, & Dubský, 2010)

Pro řešení tohoto problému přichází v roce 1993 vůbec první nápad na realizaci IZS. V této době byl na samém počátku svého vzniku a zřídit jej bylo úkolem každého okresu. Jednou z prvních rozsáhlých událostí, kterou bylo nutné řešit, byl v roce 1997 příchod povodní na Moravě. Ty poukázaly na značné rozdíly mezi okresy při jejich řešení. (Skalská, Hanuška, & Dubský, 2010)

Následně byl roku 2000 schválen zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Zde již figurují tři základní složky a několik ostatních složek, aby bylo možné úspěšné řešení MU nebo také katastrof. Začleněna byla později také již zmíněná AČR, proto se její součinnost při potřebě základních složek předpokládá. (Zákon č. 239/2000 Sb.,)

2.1 Vymezení základních pojmů

2.1.1 Mimořádná událost, katastrofa, záchranné a likvidační práce

Mimořádná událost: Podstata MU je přesně popsána v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, jako: „*Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb., § 2, písm. b)

Mimořádná událost je dále rozlišována na mimořádnou situaci, nebo krizovou situaci (KS). O mimořádné situaci se hovoří, pokud vznikne událost, pro jejíž řešení není vyhlášen jeden z krizových stavů. Je tedy možné tuto událost řešit běžnými postupy IZS a dalších orgánů. (Humlíček, Potáč, & Žďára, 2016)

Mimořádná událost je vnímána ze dvou úhlů pohledu. Jedním z možných pohledů na MU je její rozsah vyjádřený stupněm poplachu IZS nebo traumatologickým plánem. Toto rozdělení vychází z dlouholetých zkušeností záchranných sborů a funguje na základě

rozhodnutí velitele zásahu po příjezdu na místo události nebo operačního a informačního střediska. Ti podle poplachového plánu vyhlásí jeden z jeho čtyř stupňů. Jednotlivé stupně poplachu zároveň určují odhadovaný počet ohrožených osob na místě zásahu. (Vyhláška č. 328/2001 Sb., § 20)

- 1. stupeň - do 10 ohrožených osob,
- 2. stupeň - nejvýše 100 ohrožených osob,
- 3. stupeň - více jak 100 a méně než 1 000 ohrožených osob,
- zvláštní stupeň - 1 000 a více ohrožených osob. (Vyhláška č. 328/2001 Sb., § 21-24)

Mimořádnou událost s hromadným postižením osob (MU s HPO), zakotvenou ve vyhlášce č. 240/2012 Sb., kterou uvádí zákon o zdravotnické záchranné službě, dále chápeme jako: „Místo, kam je obvykle pro povahu nebo rozsah události nutné vyslat k poskytnutí přednemocniční neodkladné péče 5 a více výjezdových skupin současně, nebo místo, kde se nachází více než 15 osob postižených na zdraví.“ (Vyhláška č. 240/2012 Sb., § 1, písm. b)

Rozdělení příčin vzniku MU je popsáno v Tabulce 1.

Tabulka 1

Rozdělení MU podle příčiny vzniku s příklady (Štětina, et al., 2014, 46)

Naturogenní události		Antropogenní události (lidská činnost)			
Abiotické (neživá příroda)	Biotické (živá příroda)	Technogenní (průmyslové havárie)	Sociogenní interní (Vnitrostátní společenské krize)	Sociogenní externí (mezinárodní ozbrojený konflikt)	Agrogenní (monokulturní výroba)
Sucho	Přemnožení	Požáry	Stávký	Biologické zbraně	Znečištění vodních toků
Zemětřesení	Epidemie	Dopravní nehody	Terorismus	Chemické zbraně	Chemické prostředky

Katastrofa je událost, která zpravidla nezasahuje pouze území jednoho kraje, předpokládá se ohrožení velkého počtu osob a nelze ji řešit běžnými postupy. Do řešení události se zapojují také ostatní složky IZS. (Humlíček, Potáč, & Žďára, 2016)

Záchranné práce jsou prováděny při MU. Tomuto pojmu rozumíme jako: „*Činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo přírodního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb., § 2, písm. c)

Zpravidla jsou realizovány v rádech několika hodin případně dní. Jelikož zde hraje primární roli zájem chráněný zákonem, mají tyto práce přednost před likvidačními.

Likvidační práce jsou: „*Činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb., § 2, písm. d)

Tyto práce jsou na rozdíl od záchranných realizovány v rádech několika dní, týdnů, měsíců až let. Čas je zde jedním z hlavních rozdílů.

2.1.2 Krizová situace

Na rozdíl od MU se KS řídí zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů. Podle tohoto zákona je krizová situace: „*Narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.*“ (Zákon č. 240/2000 Sb., §2, písm. b)

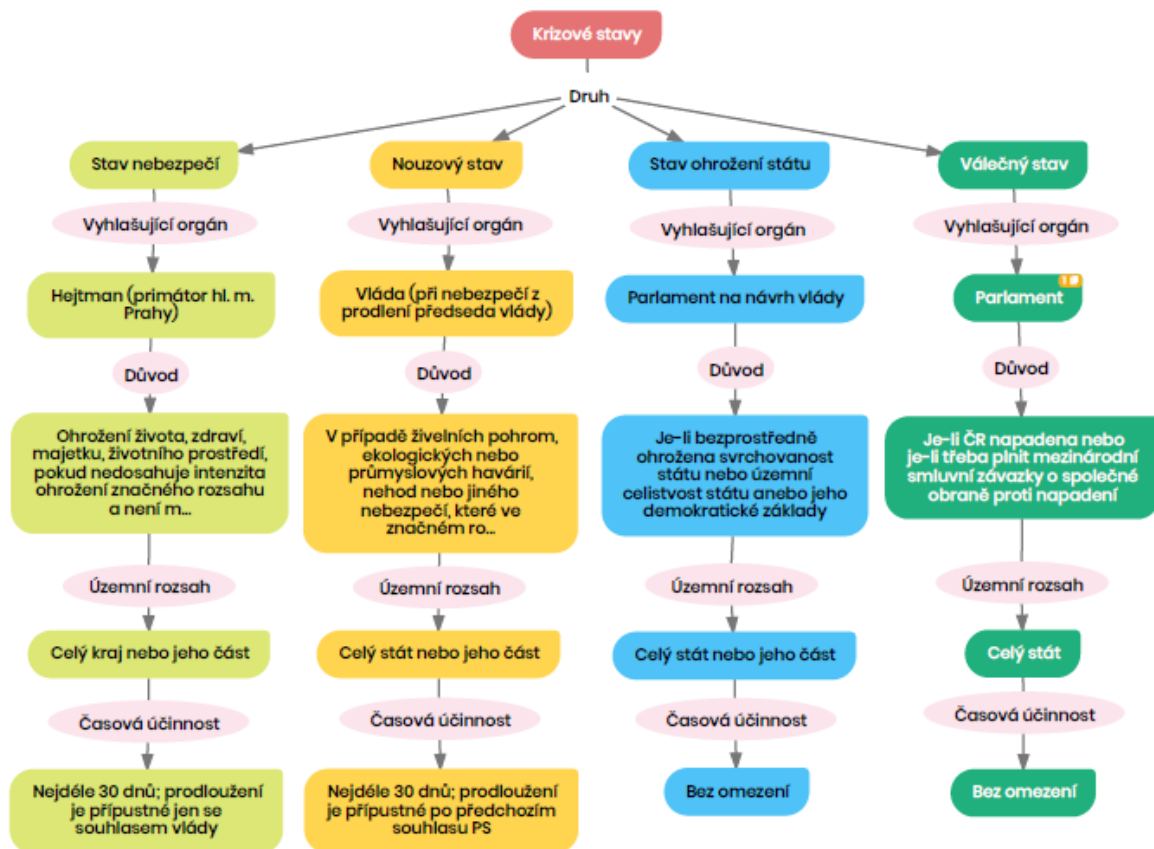
Krizová situace tedy nastává v moment, kdy vznikne událost, pro jejíž řešení je vyhlášen jeden z krizových stavů. (Humlíček, Potáč, & Žďára, 2016)

Rozlišujeme čtyři druhy krizových stavů. Stav nebezpečí je jako jediný z těchto stavů zakotven v zákoně č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Nouzový stav a stav ohrožení státu jsou zakotveny v ústavním zákoně č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Válečný stav je jako jediný zakotven v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Rozdělení krizových stavů je popsáno v obrázku 1.

Obrázek 1

Rozdělení krizových stavů (Otřísal)

2.1.3 Hrozba, riziko a bezpečnost

Hrozba vyjadřuje jev, který může zapříčinit vznik události, jež by ohrozila životy nebo zdraví osob, majetek nebo přírodní prostředí. (Vláda, 2003)

Riziko je pojem vztahující se k hrozbě. Oproti ní vyjadřuje pravděpodobnost, že daná událost opravdu nastane. Touto problematikou se zabývá analýza a hodnocení rizik, která popisuje pravděpodobnost vzniku dané hrozby a její dopady. (Vláda, 2003)

Na příkladu je možné tyto dva pojmy vysvětlit lépe. Hrozbu může představovat vznik tornáda na našem území. Riziko pak představuje pravděpodobnost, zda tato událost opravdu nastane. (Antušák & Vilášek, 2016)

Bezpečnost je neodmyslitelně spjata s hrozbami a riziky. Pro jednotlivé osoby existuje nespočet hrozeb, které mohou nastat. Její úroveň je ovlivněna schopností bezpečnostních složek na tyto situace reagovat. Pokud hovoříme o stavu bezpečí, myslíme tím moment, kdy jsou hrozby a rizika sníženy na nejnižší možnou míru. (Sak, 2018)

2.2 Integrovaný záchranný systém

Upraven v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ten definuje IZS jako: „*Koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb., § 2, písm. a)

Díky jeho vzniku došlo v České republice k účinnému řešení MU a KS. Zároveň napomohl přípravě na události realizováním pověřovacích a taktických cvičení základních složek, které zvyšují jejich připravenost. (Smetana & Kratochvílová, 2007)

2.2.1 Základní složky IZS

Základní složky IZS: „*Zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb., § 4, odst. 4)

Jsou rozprostřeny po celém našem území tak, aby jejich zásah byl zahájen v co možná nejkratším čase. Pro případ, že by na řešení události ani tyto složky nestačily, mohou vyžadovat ostatní složky, které jim napomohou v jejím řešení. (Navrátil, Brádka, et al., 2006)

Rozdělení základních složek IZS je popsáno na obrázku 2.

Obrázek 2

Základní složky IZS (Zákon č. 239/2000 Sb., § 4, odst. 1)

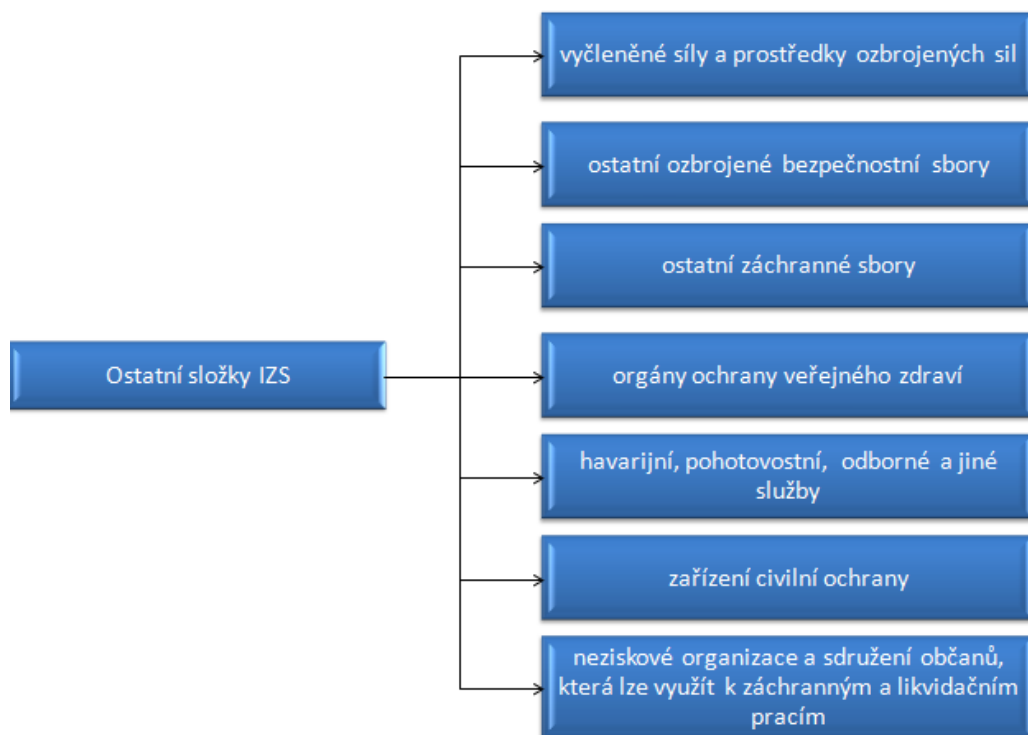
2.2.2 Ostatní složky IZS

Jsou zařazeny do poplachového plánu a poskytují tzv. plánovanou pomoc na vyžádání, což definujeme jako: „Předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci ostatními složkami integrovaného záchranného systému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám integrovaného záchranného systému při provádění záchranných a likvidačních prací.“ (Zákon č. 239/2000 Sb., § 21, odst. 1)

Rozdělení ostatních složek IZS je popsáno na obrázku 3.

Obrázek 3

Ostatní složky IZS (Zákon č. 239/2000 Sb., § 4, odst. 2)

Plánovanou pomoc na vyžádání jsou mimo jiné povinni poskytnout také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem. (Zákon č. 239/2000 Sb., § 21, Zákon č. 374/2011 Sb., §6)

2.2.3 Poplachový plán IZS

Je významným dokumentem obsahujícím opatření a postupy, které se použijí při MU. Popisuje, jaká opatření budou přijata, jaké jsou pravomoci složek IZS, jakým způsobem bude koordinovaný celý zásah a síly a prostředky společně s jejich množstvím, které je možné povolát. Je připravován na základě analýzy a hodnocení rizik a použije se při různých scénářích

MU, jako jsou například povodně, požáry, teroristické útoky, chemické havárie a tak dále. Vypracováván je na úrovni ústřední a krajské. (Vyhláška č. 328/2001 Sb.)

Ústřední poplachový plán (ÚPP) obsahuje celkem šest článků. Vypracováván je Ministerstvem vnitra-Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru (MV-GŘ HZS ČR). Síly a prostředky povolává a nasazuje MV-GŘ HZS ČR prostřednictvím operačního a informačního střediska. Použije se, pokud vznikne potřeba ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací. (Ministerstvo vnitra, 2022)

Ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací zabezpečuje podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, Ministerstvo vnitra, pokud:

„a) Mimořádná událost přesahuje státní hranice České republiky a je nutná koordinace záchranných a likvidačních prací nad rámec příhraničních styků, nebo

b) mimořádná událost přesahuje území kraje a velitel zásahu (§ 19) vyhlásil nejvyšší stupeň poplachu, anebo

c) o tuto koordinaci požádá velitel zásahu (§ 19), starosta obce s rozšířenou působností nebo hejtman.“ (Zákon č. 239/2000 Sb., § 7, odst. 3, písm. a-c)

Oproti ÚPP se poplachový plán IZS kraje použije, pokud je událost řešena na území jednoho kraje a není potřebná ústřední koordinace. Síly a prostředky jsou do tohoto plánu zahrnuty na základně smluvních vztahů a mezinárodních smluv. Samostatný plán stanovuje také způsoby jejich povolávání. (Vyhláška č. 328/2001 Sb., § 19)

Hlavním cílem poplachového plánu IZS je minimalizovat škody na životě a zdraví osob, majetku a životním prostředí a zajistit co nejrychlejší a nejúčinnější zvládnutí MU.

2.3 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby

Tvoří jednu ze základních složek IZS. Velký podíl na vzniku této služby mělo založení Červeného kříže, který měl za dob Československa snahu o zajištění základní přednemocniční péče. Především se jednalo o transport rodících žen a nemocných pacientů do nemocnice. Novodobá historie této služby sahá do sedmdesátých let minulého století, kdy došlo ke vzniku celostátně jednotné linky tísňového volání a to čísel 150, 155 a 158. Zároveň vznikly také první stanice rychlé záchranné služby. (Vilášek, Fiala, & Vondrášek, 2014)

Zdravotnická záchranná služba je na rozdíl od ostatních základních složek zřizována a částečně financována jednotlivými kraji. Její poskytovatelé jsou tedy z právního hlediska samostatnými příspěvkovými organizacemi krajů, v čemž se od ostatních základních složek IZS liší. Podstatnou roli ve funkci ZZS má zdravotnické operační středisko, s kterým je možné se

spojit na všeobecně známém čísle linky tísňového volání 155. Zde operátor vyhodnotí vzniklou situaci, podle potřeby vyšle na místo pomoc a volajícímu poskytne přesné instrukce, jak osobě nebo osobám na místě pomoci. (Franěk, zdroj A)

Hlavním úkolem ZZS je především poskytování přednemocniční neodkladné péče, což je: „Neodkladná péče poskytovaná pacientovi na místě vzniku závažného postižení zdraví nebo přímého ohrožení života (dále jen „místo události“) a během jeho přepravy k cílovému poskytovateli akutní lůžkové péče.“ (Zákon č. 374/2011 Sb., § 3, písm. e)

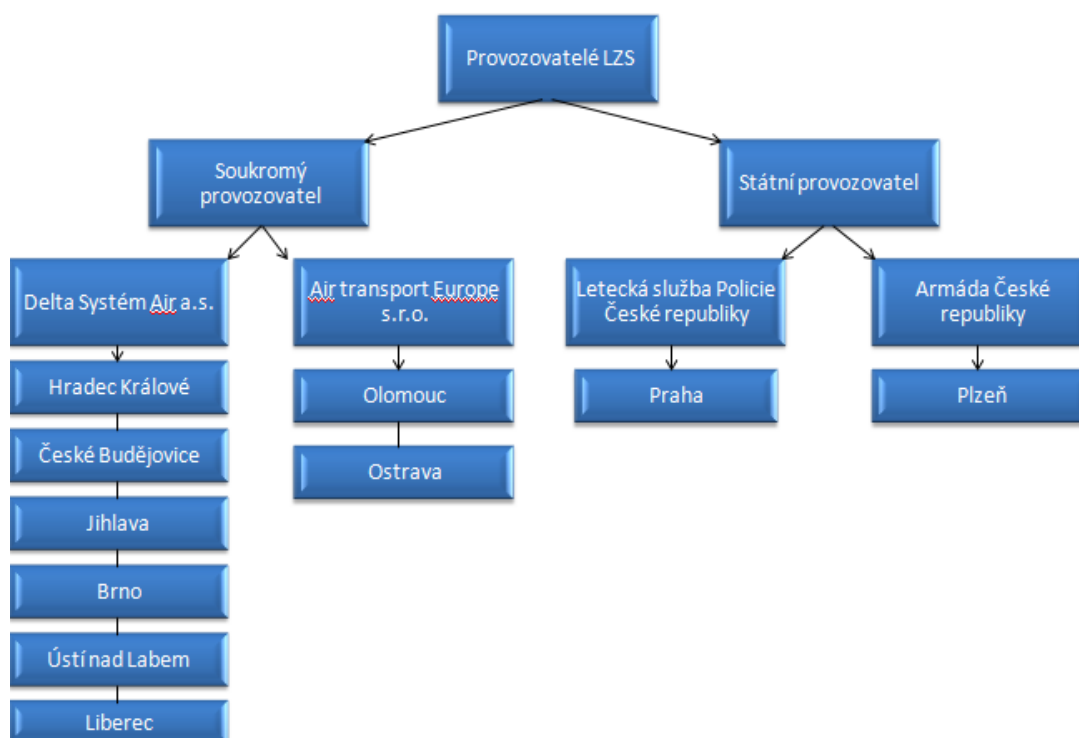
2.3.1 Letecká záchranná služba

První základna byla na našem území založena v dobách ČSSR v Praze a do provozu se dostala roku 1987. Volacím znakem se pro helikoptéru stal Kryštof. Následně pak každým rokem přibývaly další stanice. Pro rozlišení jednotlivých helikoptér, byl volací znak Kryštof doplněn o číslo dle posloupnosti vzniku jednotlivých stanovišť. Roku 1992 jich bylo v provozu celkem 18. (Franěk, zdroj B)

V dnešní době je letecká záchranná služba provozována 10-ti stanovišti, z nichž je 6 s nočním provozem a 4 bez nočního provozu. Stanoviště jsou provozována 2 soukromými sektory a 2 státními sektory. Rozdělení letecké záchranné služby je popsáno na obrázku 4.

Obrázek 4

Provozovatelé letecké záchranné služby a jejich stanoviště (Peterová, 2021)

Samotnou činnost letecké záchranné služby složky tvoří několik úkolů. Nejenže je tímto způsobem možné dopravit lékaře na místo události, ale primárně zajišťuje urychlený transport pacientů do nemocnice. Dále zajišťuje transport stabilizovaných pacientů na specializovaná pracoviště a plní lety v rámci transplantačního programu, kde urychlený transport hraje významnou roli. Letecká záchranná služba plní podobné úkoly jako ZZS, hlavní rozdíl těchto služeb je v rychlosti transportu pacienta. (Fojtík & Nehybka, 2007)

Letecká záchranná služba rozlišuje 3 druhy letů, kterými jsou:

- **Primární let:** V rámci tohoto letu je posádka užívána k zásahům na místě události a to především díky její možnosti rychlého transportu do zdravotnického zařízení. Před samotným transportem provede na místě dle potřeby základní ošetření osoby.
- **Neodkladný sekundární let:** Zde není využíváno posádky pro zásah při události, ale dle potřeb provádí převoz osob mezi zdravotnickými zařízeními, která poskytují vhodnější péči vzhledem k charakteru poranění osoby.
- **Sekundární let:** Zde posádka zajišťuje opět pouhý transport pacientů mezi nemocnicemi. Nicméně zde transport probíhá "pouze" z důvodu vyšší bezpečnosti pro pacienta. (Staněk & Havrlant, 2010)

2.3.2 Traumatologický plán

Traumatologický plán ZZS je soubor opatření a postupů pro poskytování rychlé a efektivní lékařské pomoci při mimořádných událostech, jako jsou například hromadné dopravní nehody, srážky vlaků nebo teroristické útoky a tak dále. Zahrnuje různé úrovně péče, od rychlé první pomoci a transportu pacienta do nemocnice, až po akutní péči v traumatologických centrech. Konkrétní postupy a opatření se v jednotlivých plánech mohou lišit z důvodu místních podmínek a zdrojů. (Zákon č. 374/2011 Sb., §7)

Traumatologický plán obsahuje dle vyhlášky č. 240/2012 Sb., tyto 3 části:

- **Základní část:** Obsahuje základní identifikační prvky konkrétního poskytovatele ZZS a přehledy ohrožení a zdrojů rizik v daném kraji. (Vyhláška č. 240/2012 Sb., § 13, odst. 2)
- **Operativní část:** Obsahuje konkrétní postupy činností vedoucích k úspěšnému zvládnutí události. (Vyhláška č. 240/2012 Sb., § 13, odst. 3)

- **Pomocná část:** tvoří ji přehledy smluv, počty potřebného materiálu, techniky a další dokumenty, které napomáhají připravenosti na události. (Vyhláška č. 240/2012 Sb., § 13, odst. 4)

Traumatologický plán ZZS je především důležitým nástrojem pro zajištění rychlé a efektivní lékařské pomoci při MU a pro minimalizaci poškození zdraví.

2.3.3 Metoda START

Tvoří zkratku slov „snadné terapie a rychlého třídění“. Tato metoda je využívána zejména u událostí, kde je vyšší počet poraněných osob a osoby se nacházejí v nebezpečné zóně. V tomto případě není možné bezpečně podat neodkladnou pomoc. Při událostech s vyšším počtem poraněných osob je problém s nedostatkem zdravotníků v poměru ohrožených osob a zasahujících zdravotníků. Z tohoto důvodu bylo zapotřebí vytvořit metodu, která napomůže k rychlejšímu a koordinovanějšímu přesunu osob z nebezpečné zóny. (MV - Generální ředitelství HZS ČR, 2017)

Tuto činnost provádí tzv. třídící skupina o minimálním počtu 2-3 osob, která odhadne míru poranění a osoby označí páskou. Tato páska je rozlišena jednotlivými barvami, které určují závažnost poranění a prioritu pro transport. Třídící skupina bývá součástí pátrací skupiny, která vyhledává poraněné osoby. Důležitý je koordinovaný postup skupin, aby nedošlo k vynechání některých oblastí v místě události. Velitel zásahu po domluvě s vedoucím zdravotnické složky rozhodne o zřízení stanoviště přednemocniční neodkladné péče. Toto stanoviště se zřizuje v bezpečné zóně. Předání poraněných osob se provádí na hranici nebezpečné zóny tak, aby docházelo k co nejrychlejšímu transportu osob ze zóny nebezpečné. (Štětina, et al., 2014)

Při třídění osob hodnotíme stav vědomí pomocí oslovení nebo bolestivého podnětu, stav dýchání pomocí pohledu nebo přiložením ucha k dýchacím cestám, prokrvení pomocí stisknutí nehtu na prstu ruky a tep přiložením prstu na krční tepnu. Barevné označení osob dělíme do 4 skupin, nejvyšší priorita je barva červená a nejnižší barva černá.

- **Barva červená:** priorita č. 1, osoby, které nejsou schopné samostatně opustit prostor nebezpečné zóny a jejich poranění jsou život ohrožující. Podání první pomoci je u těchto osob nutné a musí být provedeno v co nejkratším čase. Z místa jsou transportovány jako první.

- **Barva žlutá:** priorita č. 2, osoby, které nejsou schopné samostatně opustit prostor nebezpečné zóny, ale jejich poranění nejsou život ohrožující. Podání první pomoci je však u nich důležité.
- **Barva zelená:** priorita č. 3, osoby, které jsou schopné samostatně nebo se vzájemnou pomocí opustit nebezpečný prostor. Nejsou bezprostředně ohroženy na životě. Především se jedná o nezávažná poranění, jako jsou menší odřeniny.
- **Barva černá:** priorita č. 4, osoby, které mají poranění neslučitelné se životem, z místa jsou transportovány jako poslední. (MV, Generální ředitelství HZS ČR, 2017)

2.3.4 Činnost ZZS při MU s HPO

Při příjmu tísňového volání s podezřením na MU s HPO jsou na místo vysílány nejbližší dostupné prostředky. První posádka na místě události provede předběžný průzkum, především se jedná o lokalizaci místa události (např. přesný kilometr na dálnici), zjištění typu události (např. srážka cisterny s autobusem), přístupové cesty k události (např. z jedné strany dálnice je kolona), možných nebezpečí pro zasahující jednotky (např. únik nebezpečné látky z cisterny), odhad počtu osob a charakteru poranění a odhad potřeby sil a prostředků. (Česká lékařská společnost J.E. Purkyně, 2018)

Po předběžném průzkumu první posádka na místě ohlásí zjištěné skutečnosti zdravotnickému operačnímu středisku. To poté situaci vyhodnotí a podle potřeby aktivuje jeden ze čtyř stupňů traumatologického plánu. Prvním krokem pro úspěšné zvládnutí celého zásahu je rozřídění poraněných osob například již zmíněnou metodou START, kde je důležité zřídít i stanoviště neodkladné péče. Díky provedení této metody dojde k shromáždění osob na jednom místě a je možné efektivně využívat dostupný materiál v rámci neodkladné péče. Součástí stanoviště neodkladné péče je stanoviště odsunu, které slouží k systematickému transportu jednotlivých osob dle priorit do specializovaných zařízení. (Česká lékařská společnost J.E. Purkyně, 2018)

2.4 Armáda České republiky

Začátkem 90. let prošla AČR dlouhým procesem snižování stavů. Do té doby byla ve velké míře využívána při hromadných neštěstích a katastrofách. Díky tomuto trendu však došlo k zúžení možností jejího využití. Tvoří základ ozbrojených sil České republiky a jako ostatní složka je od roku 2003 zapojena do IZS, kde poskytuje plánovanou pomoc na vyžádání. Pro

tento rámec jsou využívány AČR vyčleněné síly a prostředky. Jejím hlavním úkolem je ochrana státu před vnitřním nebo vnějším ohrožením. (Smetana & Kratochvílová, 2007)

Podle zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky je armáda: *„Základem ozbrojených sil a organizačně se člení na vojenské útvary a vojenská zařízení, které se mohou slučovat do větších organizačních celků.“* (Zákon č. 219/1999 Sb., § 13)

Samotný vojenský útvar je poté: *„Samostatná bojová nebo výcviková součást ozbrojených sil s vlastním názvem, popřípadě s propůjčeným čestným nebo historickým názvem, číselným označením a místem stálé dislokace; v čele vojenského útvaru je velitel.“* (Zákon č. 219/1999 Sb., § 2, odst. 2)

Základny AČR jsou rozprostřeny po celém našem území. Na jednotlivých základnách se nacházejí útvary, které se věnují své speciální činnosti.

2.4.1 Ozbrojené síly a jejich úkoly

Úkoly ozbrojených sil upravuje zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky. Zákon vymezuje mimo jiné tyto úkoly, ke kterým je možné AČR použít:

„c) k záchranným pracím při pohromách nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí nebo k likvidaci následků pohromy,

d) k odstranění jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky,

f) k zabezpečení letecké zdravotnické dopravy,

h) k poskytování leteckých služeb,

j) k zabezpečení kulturních, vzdělávacích, sportovních a společenských akcí,

k) k plnění humanitárních úkolů civilní obrany.“ (Zákon č. 219/1999 Sb., § 14, odst. 1, písm. c, d, f, h, j, k)

Použití AČR je možné v řadě situací. I z tohoto důvodu tvoří nejvýznamnější ostatní složku IZS. Aby mohla poskytovat dostatečnou pomoc a plnit všechny své úkoly, je nutná dostatečná příprava příslušníků.

Příprava příslušníků AČR: *„Zahrnuje vzdělání, vojenský výcvik vojáků k plnění bojových, záchranných a humanitárních úkolů a výchovu k vlastenectví. Vojenský výcvik má formu základní, odbornou a speciální. Součástí přípravy je fyzický a psychologický výcvik.“* (Zákon č. 219/1999 Sb., § 29, odst. 1)

Armáda České republiky také: *„Může poskytovat vojenský výcvik i jiným osobám než vojákům nebo občanským zaměstnancům, jestliže se jedná o osoby plnící úkoly ve spolupráci s armádou nebo ve prospěch armády. Na základě rozhodnutí ministra může*

armáda poskytovat vojenský výcvik i dalším osobám, není-li tím ohroženo plnění úkolů armády.“ (Zákon č. 219/1999 Sb., § 29, odst. 6)

Výcvik příslušníků AČR je velmi propracovaný proces přípravy. Přípravuje příslušníky na ty nejnáročnější situace včetně válečného konfliktu a formou realizovaných cvičení se příslušníci ve svých dovednostech dále zdokonalují. Měli by tedy být schopni přenést své dovednosti nejen na bojiště, ale také na místo katastrofických událostí.

2.4.2 Vojenská zdravotnická služba

Tvoří zabezpečovací složku AČR, schopnou plnit nejen úkoly zdravotnického zabezpečení vojsk, ale v případě naléhavé potřeby, také posílit zdravotnickou infrastrukturu státu. V rámci vzdělávání je AČR k dispozici Univerzita obrany, jejíž součástí je Fakulta vojenského zdravotnictví. Zde je možné studovat bakalářské, magisterské a doktorské studium, přičemž bakalářské studium nabízí vzdělání v oboru Zdravotnického záchranářství. V rámci prohlubování praxe mohou zdravotníci vykonávat službu u ZZS. Tato sekce je však primárně uzpůsobená a připravovaná k zajištění zdravotnické služby v operacích, ale také v případě, kdy nastane událost nevojenského charakteru. Jedním z úkolů vojenské zdravotnické služby je i příprava k řešení krizových událostí. (VOJENSKÁ ZDRAVOTNICKÁ SLUŽBA)

Obdobně jako u ZZS je i zde primárním úkolem ochrana života a zdraví, ale i předcházení jejich poškození a v neposlední řadě obnova zdraví. V rámci svého zaměření plní taktéž zdravotnickou službu před nasazením jednotek, během nasazení a po něm. Zdravotnická složka je v AČR nepostradatelnou, z tohoto důvodu tvoří vysokou oblast zájmů. (Humlíček, Potáč, & Žďára, 2019)

Součástí jsou specializované zdravotnické jednotky pro poskytování různých typů zdravotní péče. Může být nasazena k poskytování první pomoci při záchraně osob neboli k poskytování neodkladné péče na místě MU, případně k evakuaci osob. Kromě toho může být nasazena při poskytování zdravotní péče v oblastech, kde jsou po MU narušeny standardní zdravotnické služby nebo také může poskytnout pomoc při humanitárních misích v zahraničí.

Ve spolupráci se základními složkami IZS mohou vojenské zdravotnické jednotky přispět k rychlému a efektivnímu řešení MU. V minulosti byly nasazeny například při záchranných pracích při katastrofách, jako byly povodně v roce 2002, nebo k posílení zdravotnických zařízení při COVIDU-19.

Poskytování zdravotních služeb vojenskými poskytovateli probíhá v těchto zařízeních:

„a) Centrum zdravotních služeb,

b) odbor letecké záchranné služby a urgentní medicíny,

- c) *polní nemocnice,*
- d) *Specializovaná infekční nemocnice odboru biologické ochrany,*
- e) *vojenská nemocnice,*
- f) *Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice,*
- g) *Ústav leteckého zdravotnictví, h) Vojenský rehabilitační ústav,*
- i) *vojenská lázeňská léčebna, j) Vojenský zdravotní ústav, k) Centrum zdravotnického materiálu.*“ (Vyhláška č. 156/2015 Sb., § 3, písm. a-k)

Při vzniku MU nebo KS se na pomoci podílejí především tyto: „*Centrum zdravotních služeb, Odbor letecké záchranné služby a urgentní medicíny, Specializovaná infekční nemocnice a odbor biologické ochrany, Vojenský zdravotní ústav, Centrum zdravotnického materiálu.*“ (Vyhláška č. 156/2015 Sb., § 10, § 11, § 13, § 19, § 20)

Na vzájemné spolupráci se složkami IZS se mohou podílet poskytováním neodkladné péče přímo v místě události. Dále pak transportem osob, dopravou zdravotnického materiálu, biologickou ochranou nebo ochranou proti infekčním onemocněním. (Vyhláška č. 156/2015 Sb.)

Pro zajištění události je pro potřeby zdravotnického sektoru vypracována metodika zajištění transfuzních přípravků. Ta byla vytvořena především pro události s hromadným postižením osob a s tím souvisejícími potřebami civilního nebo vojenského zdravotnictví. Potřeby takového rozsahu jsou zajištěny celkem sedmi krizovými transfuzními centry. (ZD08/2017)

2.4.3 Vzdušné síly Armády České republiky

Jejich primárním úkolem je ochrana vzdušného prostoru České republiky. Nicméně v civilním sektoru napomáhají například při pátracích akcích nebo při záchraně osob. Zároveň se podílejí na provozu letecké záchranné služby v České republice, a to jejím provozováním v Plzeňském kraji. Vzdušné síly jsou jedním z odřadů, který vyčleňuje své síly a prostředky pro potřeby IZS. (Velitelství vzdušných sil AČR, 2022)

Podle dodatku č. 1 k Dohodě o plánované pomoci na vyžádání mezi Českou republikou, Ministerstvem vnitra-Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky a Českou republikou, Ministerstvem obrany-Generálním štábem Armády České republiky, je možné v rámci vzájemné spolupráce využít vrtulníky AČR pro potřebu Hasičského záchranného sboru České republiky k:

- „a) záchraně a evakuaci osob a záchranným pracím pomocí palubního jeřábu a lanové techniky prováděné leteckými záchranáři AČR, leteckými záchranáři HZS ČR, tato činnost může být prováděna pouze osobami s platným oprávněním leteckého záchranáře,
- b) vzdušnému průzkumu, řízení zásahu a dokumentování mimořádné události,
- c) přepravě jednotek HZS ČR na místo zásahu,
- d) přepravě osob nebo materiálu z ohrožených míst,
- e) dopravě speciálních prostředků a nezbytných potřeb na místo zásahu,
- f) dopravě humanitární pomoci obyvatelstvu v nepřístupných oblastech,
- g) přepravě osob (odborníků, specialistů) na místo zásahu,
- h) jiné nespécifikované záchranné činnosti,
- i) plnění úkolů při mezinárodních záchranných operacích při mimořádných událostech v zahraničí (na základě rozhodnutí vlády ČR),
- j) výcviku leteckých záchranářů HZS ČR,
- k) cvičení složek integrovaného záchranného systému.“ (MV GŘ-HZS ČR & MO Generální štáb AČR, 2014, Čl. 1, písm. a-k)

2.4.4 Vyžadování sil a prostředků Armády České republiky

Podepsaná smlouva z roku 2003 mezi Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra je dokumentem, který se zabývá právě použitím vyčleněných sil a prostředků AČR. Dalším dokumentem, který se tímto tématem zabývá, je směrnice náčelníka Generálního štábu AČR, která obsahuje také jejich přehled. (Linhart, 2006)

O deset let později byla v roce 2013 mezi Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra uzavřena Rámcová dohoda o spolupráci. K této dohodě lze uzavírat také realizační dohody mezi MV-GŘ HZS ČR a Generálním štábem AČR. (Ministerstvo obrany & Ministerstvo vnitra, 2013)

Oblasti vzájemné spolupráce jsou mimo jiné určeny například tyto:

- „c) krizové řízení, cvičení orgánů krizového řízení a obranné plánování;
- j) zdravotnické a sociální zabezpečení;
- p) spolupráce v oblasti integrovaného záchranného systému, zejména využívání předurčených sil a prostředků armády jako ostatní složky integrovaného záchranného systému;
- q) spolupráce při mezinárodních záchranných operacích při MU v zahraničí a při poskytování humanitární pomoci Českou republikou do zahraničí.“ (Ministerstvo obrany & Ministerstvo vnitra, 2013, Čl. 2, písm. c, j, p, q)

„Použití armády k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy je dočasné nasazení vojenských útvarů a vojenských zařízení s potřebným materiálem pod velením příslušného velitele nebo náčelníka, k němuž dochází, pokud příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy nebo požární ochrana nemohou zajistit záchranné práce nebo likvidaci následků pohromy vlastními silami.“ (Zákon č. 219/1999 Sb., § 15)

Vyžadování sil a prostředků AČR je popsáno na obrázku 5.

Obrázek 5

Vyžadování sil a prostředků AČR

Rozhodnutí o nasazení může trvat i několik hodin, k tomu je nutné připočítat i pohotovosti k výjezdu jednotlivých odřadů, které se liší. Ačkoli je možné proces urychlit, hrozí-li nebezpečí z prodlení, je otázkou, jaké útvary budou nejbližší události a jakými silami a prostředky budou moci přispět k záchranným pracím, které je nutné zahájit v co nejkratším čase. Žádost o nasazení sil a prostředků AČR může být zamítnuta, pokud by nasazení ohrozilo základní úkoly AČR.

2.4.5 Využití Armády České republiky v praxi

Tato kapitola se věnuje vybraným příkladům z celé škály událostí, kde byla AČR zapojena v rámci záchranných prací či zdravotnického zabezpečení.

Povodně v roce 2002: Povodně z tohoto roku patří k největším a nejrozsáhlejším, které Česká republika zažila. Samotným startem byly silné srážky 7. srpna, které pokračovaly i v dalších dnech. Již po pěti dnech byl vládou České republiky vyhlášen nouzový stav pro šest krajů, což značí, že se jednalo o KS. Vlivem události zamřelo 19 osob a z celkového počtu 13 000 evakuovaných osob bylo asi 2 000 evakuováno prostřednictvím složek IZS. (Zpravodajství záchranného útvaru HZS ČR, 2012)

Během prvních dvou dní bylo jen AČR nasazeno: *„2000 vojáků s 350 kusy techniky a v záloze bylo připraveno 4 800 vojáků a 542 kusů techniky.“* (Ministerstvo obrany, 2007, odst. 5)

Sedm dní po vyhlášení nouzového stavu, tedy 19. srpna nasadila AČR: „Přes 6 500 vojáků a přes 1 100 kusů techniky. Dalších 5 500 vojáků a 1 135 kusů techniky bylo připraveno v záloze.“ (Ministerstvo obrany, 2007, odst. 6)

„Mimořádnou roli sehrála letecká technika – převážně vrtulníky. V období mezi 12. – 19. srpnem 2002 vzlétly celkem 835x, evakuovaly a přepravily 1618 osob a 40 000 kg materiálu. Dokázaly zajistit také rychlou přepravu záchranných týmů a specialistů i do zcela nepřístupných míst, monitorování a fotosnímkování zaplavených oblastí, přepravu humanitární pomoci, přepravu nemocných a zraněných, přepravu novinářů a zachraňovaly osoby v přímém ohrožení života.“ (Ministerstvo obrany, 2007, odst. 8)

V době povodní roku 2002 byl IZS na samém počátku jeho uzákonění, i tak z výše uvedených čísel vyplývá, že zde AČR sehrála významnou roli při zvládnutí této události v rámci záchranných prací. Následně se účastnila také pomoci při likvidačních pracích.

COVID-19 2020: První případy infekčního onemocnění COVID-19 se na našem území vyskytly na počátku roku 2020, bezesporu se jednalo o jednu z nejzávažnějších událostí, se kterou se musela Česká republika potýkat. Vzhledem k vážnosti a rychlému šíření tohoto onemocnění bylo zapotřebí zapojení sil a prostředků AČR, která přispěla ke zvládnutí této situace v několika směrech.

Zapojení AČR přišlo takřka ihned ve všech okresech ČR. „*Během obou vln pandemie více než 20 000 vojáků sloužilo v nemocnicích, domovech se sociální službou, na hranicích, okresech, pomáhalo v call centrech, odběrových místech, testovacích nebo očkovacích centrech.*“ (Redakce, 2021, p. 4)

Do pomoci se zapojily také vzdušné síly AČR, když v rámci neodkladných sekundárních letů transportovaly nakažené osoby mezi jednotlivými nemocnicemi. Tyto lety realizoval nejdříve vrtulník letecké záchranné služby Plzeňského kraje, kterou zajišťuje AČR. Aby lety s těmito pacienty nezatěžovaly vrtulník určený pro Plzeňský kraj, byl AČR vyčleněn na tuto základnu další vrtulník s posádkou, která zajišťovala pouze lety s nakaženými osobami. (Redakce, 2021)

Na počátku výskytu onemocnění na území ČR musely být z důvodu lokálního výskytu onemocnění uzavřeny obce Uničov a Litovel. Jejich uzavření mělo vést k zabránění dalšího šíření nemoci. Do plnění tohoto úkolu byli zapojeni také příslušníci AČR, Vojenské policie a vojenský zdravotnický personál. Jeho úkolem bylo zajistit v místě zdravotnické zabezpečení pro zdejší obyvatelstvo. Z řad AČR byla pro obyvatele připravena taktéž psychologická pomoc, která tvořila další významnou složku pomoci, jelikož uzavření v karanténě mohlo být pro osoby psychicky velmi náročné. (Fajnor, 2020)

Pro členy zdravotnického zabezpečení bylo vybudováno zázemí, díky kterému mohla být na místě poskytována zdravotnická pomoc 24 hodin denně. (Fajnor, 2020)

Zde byla AČR schopna zajistit velmi kvalitně potřebnou zdravotnickou pomoc, aniž by osoby musely opustit oblast, která byla uvedena do karantény. Tyto dvě události jsou příkladem toho, jak velký význam měla pomoc AČR při jejich řešení.

2.4.6 Vyčleněné síly a prostředky ve prospěch IZS v roce 2019

V roce 2019 byly ve prospěch IZS vyčleněny nejen tyto síly a prostředky AČR podle směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky:

- **Zdravotnické odřady**

„Primární schopnost: Zajištění karantény osob, izolace a léčba pacientů s vysoce nakažlivou nemocí nebo podezřením na ni na nejvyšším stupni úrovně technického zabezpečení, posílení odborných kapacit ve stálých nemocnicích podle místa zásahu, zabezpečení přepravy raněných, nemocných a rodiček, zabezpečení péče o duševní zdraví a psychosociální péče, zabezpečení letecké evakuace osob, zraněných a nemocných z místa postižení,

názvy odřadů a pohotovost k výjezdu: Specializovaná infekční nemocnice – pohotovost do 12 hodin, mobilní zdravotnický tým – pohotovost do 72 hodin, vojenská zdravotnická vozidla – po dohodě s OPIS MV-GŘ HZS ČR, psychosociální intervenční tým – pohotovost do 72 hodin, letecká evakuace osob, zraněných a nemocných z místa postižení – pohotovost dle SOP č. 213 a v závislosti na nasazení letectva.“ (Náčelník Generálního štábu, 2019, příloha 3, 9)

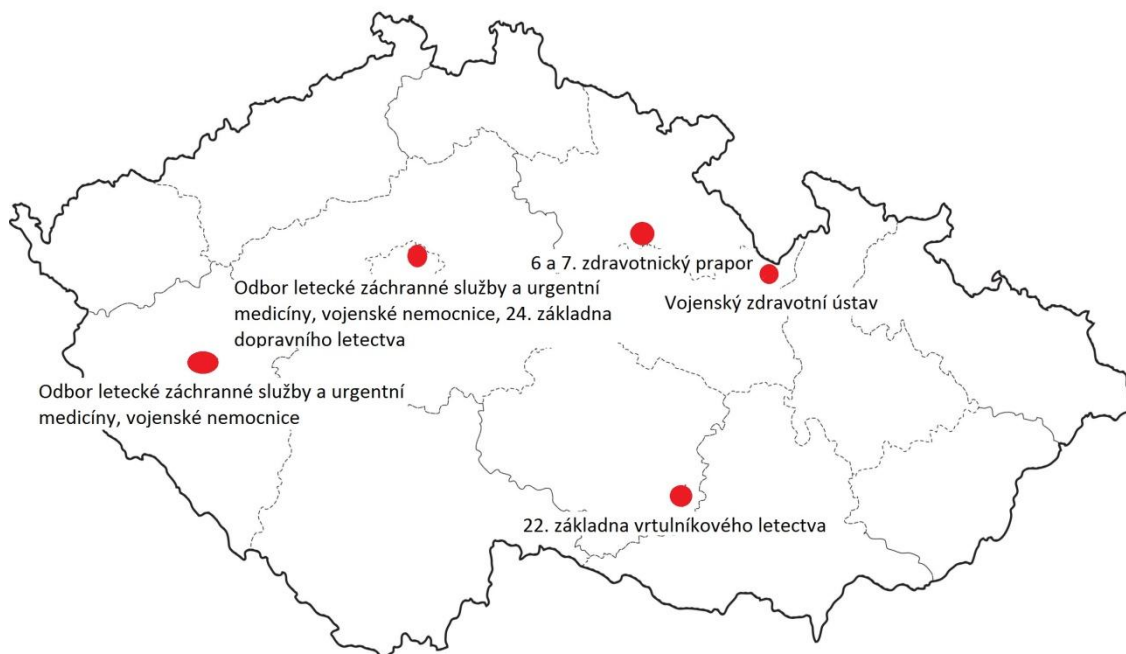
- **letecké síly a prostředky pro záchranné práce**

„Primární činnosti: Záchrana a evakuace osob, záchranné práce, vzdušný průzkum, přeprava osob, materiálu a záchranářských týmů/specialistů IZS, výcvik a cvičení složek IZS.“ (Náčelník Generálního štábu, 2019, příloha 3, 11)

Rozložení vyčleněných sil a prostředků zdravotnického odřadu a leteckých sil a prostředků pro záchranné práce je znázorněno na obrázku 6.

Obrázek 6

Přehled rozložení vyčleněných sil a prostředků zdravotnického odřadu a leteckých sil a prostředků pro záchranné práce (Učebnicemapy, 2021)

V roce 2019 vyčleňovala AČR pro IZS přibližně 129 kusů techniky a dalšího materiálu a asi 425 příslušníků AČR. Z tohoto celkového počtu bylo 17 kusů techniky a dalšího, jako je lůžková péče vyčleněno zdravotnickými odřady spolu s přibližně 42 osobami včetně psychologů. Dále pak 4 kusy techniky a přibližně 64 osob vyčlenily letecké síly a prostředky pro záchranné práce. Nejvíce odřadů vyčleněných pro IZS se nacházelo převážně v Bechyni (Jihočeský kraj), Liberci (Liberecký kraj) a v Hlavním městě Praha. (Náčelník Generálního štábu, 2019, příloha 3, 9 a 11)

Pro srovnání uvedu, že o pár let dříve, konkrétně v roce 2011, bylo AČR pro IZS vyčleněno přibližně 153 kusů techniky a dalšího materiálu a asi 355 příslušníků AČR. Z tohoto celkového počtu bylo 32 kusů techniky, stacionární zařízení a asi 7 osob vyčleněno zdravotnickými odřady. Dále pak 9 kusů techniky a asi 17 osob vyčlenily letecké síly a prostředky pro záchranné práce. Nejvíce odřadů vyčleněných pro IZS se nacházelo v Rakovníku (Středočeský kraj), Olomouci (Olomoucký kraj) a v Hlavním městě Praha. (Náčelník Generálního štábu, 2011, příloha 3, 9 a 11)

Při porovnání těchto roků došlo v roce 2019 oproti roku 2011 k celkovému poklesu vyčleněné techniky přibližně o 24 kusů a k nárůstu vyčleněných příslušníků AČR o 70 osob. U zdravotnického odřadu došlo k poklesu vyčleněné techniky o 15 kusů a k nárůstu vyčleněných

příslušníků AČR o 35 osob. Letecké síly a prostředky pro záchranné práce zaznamenaly pokles vyčleněné techniky o 5 kusů a nárůst vyčleněných příslušníků AČR o 47 osob.

3 CÍLE

Cíle bakalářské práce byly stanoveny takto:

- 1) Na základě rešerše odborné literatury zaměřující se na problematiku mimořádných a krizových situací popsat tyto situace a specifikovat je z hlediska specifikace činností příslušníků vojenského zdravotnictví.
- 2) Pozornost zaměřit na možnost využití příslušníků vojenského zdravotnictví Armády České republiky pro řešení následků mimořádných a krizových situací a vymezit případné rámce vzájemné spolupráce.
- 3) Formou sociologického výzkumu (dotazníku, šetření, ankety) zjistit aktuální názory členů zdravotnické záchranné služby na možnost zvýšení počtu zdravotníků při mimořádných událostech a krizových situacích.
- 4) Získané výsledky graficky zpracovat, statisticky vyhodnotit, analyzovat a diskutovat. Na základě zjištěných informací navrhnout opatření k zefektivnění činnosti příslušníků vojenského zdravotnictví při řešení mimořádných a krizových situací v rámci spolupráce integrovaného záchranného systému.

3.1 Výzkumné otázky

Výzkumné otázky jsou vztaženy k uskutečněnému polostrukturovanému rozhovoru. Stanoveny byly tyto:

- 1) Je zajištění zásahu při řešení mimořádných událostí a krizových situací dostatečné ze strany zdravotnické záchranné služby?
- 2) Probíhá při řešení mimořádných událostí a krizových situací spolupráce mezi zdravotnickou záchrannou službou a Armádou České republiky?
- 3) Bylo by zapojení Vojenské zdravotnické služby při řešení mimořádných událostí a krizových situací přínosné?
- 4) Probíhají v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace společná cvičení i s Armádou České republiky?

4 METODIKA

4.1 Výzkumný soubor

Do výzkumné části této práce bylo zapojeno celkem 6 osob, které byly cíleně osloveny. Osoby jsou zaměstnanci ZZS Olomouckého kraje, stejného pohlaví a s různou délkou praxe. Informace o postupu při oslovení účastníků výzkumu jsou uvedeny v další podkapitole.

4.2 Metody sběru dat

Vzhledem k charakteru této bakalářské práce byl pro sběr dat zvolen polostrukturovaný rozhovor, což je kvalitativní forma výzkumu. Podle Hendla (2005) tato metoda umožňuje práci s poměrně malým počtem respondentů, ačkoli je časově náročnější. Můžeme tak získat aktuální vhléd do problematiky prostřednictvím jednotlivých osob. Nejčastěji užívanou metodou pro sběr dat je již zmiňovaný polostrukturovaný rozhovor nebo pozorování. Oproti tomu kvantitativní forma výzkumu se vyznačuje potřebou získat vyšší počet respondentů, což umožňuje forma dotazníku. Data získaná dotazníky se poté statisticky vyhodnocují a časově není tato forma tak náročná.

Z výše uvedeného vyplývá, že kvalitativní forma byla zvolena, aby bylo možné zjistit, jak na tuto problematiku nahlíží samotní členové ZZS, a aby výsledky byly pro tuto práci relevantní. Po využití kvalitativní formy výzkumu byly následně odpovědi respondentů hodnoceny pomocí multikriteriální analýzy.

Na základě teorie vztahující se k této problematice, byl vytvořen polostrukturovaný rozhovor s celkem 14 otázkami. Vytvořené otázky byly nejdříve konzultovány s odborníkem v oblasti vojenského zdravotnictví, který byl mým odborným konzultantem. Na základě jeho rad a doporučení byly některé otázky přeformulovány i doplněny. Po jejich upravení byla realizována konzultace s vedoucím práce, který také doplnil náměty vztahující se k jednotlivým otázkám. Na základě stanovených námětů byly otázky revidovány. Následně byla vyžádána konzultace s MUDr. Renatou Vařekovou, Ph.D., která poskytla vhléd k stanoveným otázkám z pohledu odborníka v oblasti zdravotnictví a dodala cenné rady. Po vyjádření všech těchto odborníků byla podoba otázek strukturovaného rozhovoru upravena do finální verze.

Otázky polostrukturovaného rozhovoru:

- 1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání a v jakém oboru?
- 2) Na které pozici působíte u Zdravotnické záchranné služby?
- 3) Jak dlouhá je Vaše praxe u Zdravotnické záchranné služby?

- 4) Jaký byl nejvyšší počet poraněných osob při události, u které jste zasahoval?
- 5) Jaká byla Vaše nejdelsí doba zásahu při mimořádné události nebo krizové situaci?
- 6) Je pro zásah u mimořádných událostí a krizových situací připraveno dostatek zdravotníků, materiálu a potřebné techniky?
- 7) Je Armáda České republiky zahrnuta ve Vašem traumatologickém plánu?
- 8) Jakým způsobem napomáhá Vaší organizaci Armáda České republiky při řešení mimořádných událostí a krizových situací?
- 9) Setkal/a jste se někdy při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace s příslušníky Vojenské zdravotnické služby Armády České republiky nebo jejich technikou a materiálem?
- 10) Pomohlo by na místě zásahu více zdravotníků využitých z Armády České republiky?
- 11) U kolika událostí ročně je podle Vašeho názoru zapotřebí zapojení specialistů Vojenské zdravotnické služby ve Vašem kraji?
- 12) Probíhají společně s Armádou České republiky cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace?
- 13) Myslíte si, že by mělo být plánováno a prakticky realizováno více cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace s Vojenskou zdravotnickou službou?
- 14) Jaké změny by podle Vás měly být přijaty pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu v rámci přednemocniční péče a první pomoci?

Pro polostrukturovaný rozhovor, který zahrnuje lidské účastníky, bylo nutné získat povolení Etické komise pro možnost tento výzkum realizovat. Na základě této skutečnosti byla podána žádost o vyjádření Etické komise spolu se vzorem informovaného souhlasu a seznamem otázek rozhovoru. Vyjádření Etické komise tvoří přílohu v kapitole 12.1 této práce.

Pro realizaci rozhovorů byla kontaktována ZZS Olomouckého kraje a Královéhradeckého kraje. V Olomouckém kraji bylo kontaktováno vzdělávací a výcvikové středisko, kam musela být na základě zjištěných informací poslána žádost o povolení sběru dat. Tato žádost byla sepsána a odeslána vedoucímu práce. Po jeho schválení byla odeslána na již zmiňované středisko. Před samotným schválením byly otázky polostrukturovaného rozhovoru konzultovány s členem ZZS. Po jeho souhlasu bylo ZZS vystaveno povolení sběru dat, které tvoří přílohu v kapitole 12.2 této práce. Samotné polostrukturované rozhovory byly realizovány v týdnu od 27. 3. – 31. 3. 2023 na základě ZZS v Olomouckém kraji s předem vybranými osobami. Před započítáním rozhovoru byla každá osoba seznámena s prací a informovaným souhlasem, který podepsala. Samotný

rozhovor byl nahrán na nahrávací zařízení, odpovědi byly následně přepsány do papírové podoby a nahrávka smazána. Poté byly rozhovory upraveny do spisovné češtiny, jejich plné znění tvoří přílohu v kapitole 12.3 této práce.

Obdobně jako v Olomouckém kraji bylo i v Královéhradeckém kraji kontaktováno vzdělávací a výcvikové středisko. Na základě komunikace s pracovníkem tohoto střediska byl na webových stránkách ZZS Královéhradeckého kraje uhrazen administrativní poplatek 500 Kč a vyplněna žádost o povolení dotazníkového šetření. Na základě této žádosti byla pomocí emailové komunikace žádost zamítnuta kvůli neposkytování rozhovorů z provozních a jiných důvodů.

4.3 Nestatistické zpracování dat

4.3.1 Zakotvená teorie

V kvalitativním výzkumu se výzkumníci obvykle snaží získat hlubší porozumění sociálním jevům, a proto často používají metody, jako jsou rozhovory, pozorování a analýza dokumentů. Zakotvená teorie může pomoci při interpretaci a analýze těchto dat tím, že poskytuje teoretický rámec, kterému můžeme porozumět a interpretovat tak získané informace.

Možné je také použít zakotvenou teorii jako výchozí bod pro návrh výzkumných otázek, stejně jako vytvářet kategorie a témata, které jsou zkoumány v rámci výzkumu. (Strauss & Corbin, 1999)

Analýza zakotvené teorie se použije tak, že nejprve nasbíráme data a poté z nich vytváříme kódy a kategorie, které odpovídají konceptům v rámci zakotvené teorie. Pak vytváříme výzkumné otázky a postupně rozvíjíme teorii, která vysvětluje vztahy mezi koncepty v rámci zkoumaného jevu. Celý proces analýzy zakotvené teorie se postupně vyvíjí s průběhem a interpretací dat.

Celkově lze říci, že zakotvená teorie má v kvalitativním výzkumu důležitou roli při vytváření teoretických rámců a interpretaci získaných dat, což může vést k hlubšímu porozumění zkoumaných jevů, než je možné pomocí kvalitativních metod.

4.3.2 Kódování

Kódování odpovědí se používá k systematické kategorizaci dat v rámci kvalitativní analýzy. Tento proces pomáhá identifikovat vzorce, témata, vztahy v datech a může vést k hlubšímu porozumění získaných informací. (Hendl, 2005)

Je to tedy proces kategorizace dat do srozumitelných a užitečných kódů. Kódy mohou být vytvořeny předem i během analýzy a slouží k organizaci dat podle tématu, nápadu nebo klíčového slova. Tyto kódy pak mohou být použity k identifikaci vzorců a vztahů v datech. (Hendl, 2005)

Existuje mnoho způsobů, jak provést kódování dat, pro tuto práci byla využita metoda, která obsahuje tyto 3 druhy kódování:

Otevřené kódování: Zde se kódy vytvářejí v průběhu analýzy bez předem daných kategorií. Nejdříve si projdeme celou sadu dat a hledáme klíčová slova, témata a nápady, které se opakují. Tyto opakující se prvky se pak mohou stát kódy. (Strauss & Corbin, 1999)

Při tomto druhu kódování byly rozhovory neustále čteny, aby došlo k orientaci mezi jednotlivými osobami. Následovně byly důležité části rozhovoru, jako jsou slova nebo i věty, zvýrazněny a zakódovány do kódů, jako je například: katastrofa, materiál, odbornost, legislativa a tak dále. Po vytvoření těchto kódů byly kódy jednotlivých rozhovorů porovnány a z podobných se teprve staly kódy, které byly využity v následujícím axiálním kódování.

Axiální kódování: Používá se k vytvoření hierarchického systému kódů. V této metodě jsou kódy vytvořeny předem, ale je stále ponechána flexibilita vytvářet nové kódy, jak se data analyzují. Kódy jsou pak organizovány podle tématu nebo nápadů, které se objevují v datech. (Strauss & Corbin, 1999)

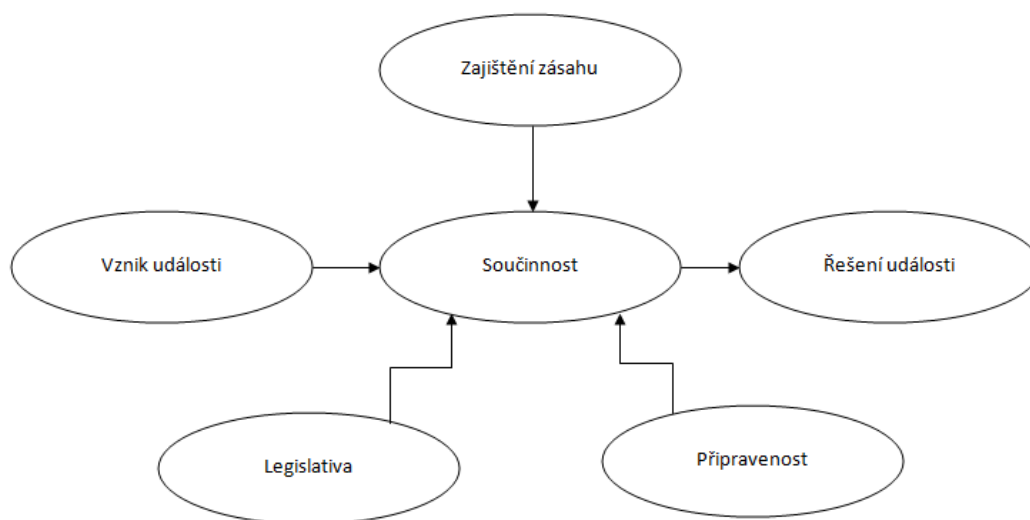
Při tomto druhu kódování je užíván tzv. Paradigmatický model, který nám umožňuje vytvořit z kódů kategorie. Složkami tohoto modelu jsou „*příčinné podmínky, jev, kontext, intervenující podmínky, strategie jednání a následky*“ (Strauss & Corbin, 1999, 72). Díky těmto dílčím prvkům jsme schopni spojit jednotlivé souvislosti v celek.

- **Příčinné podmínky:** Je termín, který vypovídá o případech, které mohou vyvolat vznik daného jevu.
- **Jev:** Je myšlenkou, kterou se snažíme označit, čeho se získané informace týkají.
- **Kontext:** Jedná se o jakýsi soubor vlastností, které náleží danému jevu.
- **Intervenující podmínky:** Jsou souborem podmínek, který daný jev znesnadňuje, nebo naopak usnadňuje.
- **Strategie jednání:** Vyjadřuje jednání, které má za následek zvládnutí daného jevu, což znamená, že jednání může i nemusí daný jev ovlivnit.
- **Následky:** Každá reakce na jev má své následky. Mohou však být skutečné nebo také potencionální. (Strauss & Corbin, 1999)

V této fázi byly jednotlivé kódy uspořádány do kategorií, které jsou vztaženy k výše uvedeným prvkům a jejich kritériím. Těmito kategoriemi jsou: vznik události, zajištění zásahu, legislativa, připravenost a řešení události. Myšlenková mapa viz obrázek č. 2. Díky tomuto uspořádání mohlo dojít k zjištění fenoménu, kterým je pro tuto práci součinnost, a zpracování další část metody.

Obrázek 7

Myšlenková mapa (Hendl, 2005)

Selektivní kódování: Používá se k zaměření na konkrétní téma nebo nápad v datech. V této metodě se nejprve identifikují všechny relevantní kódy a ty jsou pak použity k organizaci dat kolem tématu. (Strauss & Corbin, 1999)

Vybíráme klíčové koncepty a kódy, které nejlépe reprezentují hlavní myšlenky a vztahy mezi daty. Tento proces se provádí na základě kódů a kategorií, které byly identifikovány v předchozích fázích analýzy dat, kterými jsou otevřené a axiální kódování.

Koncepty a kódy nyní slouží jako základ pro vytvoření teoretického rámce, který pomáhá vysvětlit fenomén, jenž je zkoumán. Používá se k identifikaci a zvýraznění klíčových konceptů a vztahů mezi daty, což umožňuje vytvořit hlubší porozumění zkoumaného fenoménu. Zjednodušeně řečeno se v této fázi vytváří jakýsi příběh. (Strauss & Corbin, 1999)

Metoda kódování byla použita v podkapitolách 5.1 – 5.6 této práce.

4.4 Multikriteriální analýza

Po využití nestatistického zpracování dat, byly odpovědi hodnoceny pomocí multikriteriální analýzy. Pro využití této metody je typické použití většího množství

kvantifikovatelných kritérií. V této práci byly zvoleny následující kritéria: zkušenost, znalost a relevantnost odpovědi. Odpovědi byly dále bodovány na stupnici 1 - 6, přičemž 6 bodů představuje nejvyšší bodový zisk za jednu otázku. Zisk vyššího počtu bodů se zde stává pozitivem, jelikož hledáme nejpřínosnější odpovědi pro zisk dat. Multikriteriální analýza byla použita v podkapitole 5.7 této práce. (Kalina, 2014)

5 VÝSLEDKY

V této kapitole dojde k využití selektivního kódování, kde jsou zároveň využívány získané rozhovory. Vyňaté pasáže z jednotlivých rozhovorů jsou označeny uvozovkami („“) a písmem v kurzívě, aby došlo k přehlednějšímu rozlišení textu. Dále, aby bylo možné rozlišit, ze kterého rozhovoru byla pasáž použita, je za ní zkratka (O + číslo). Pokud bude tedy použita zkratka (O1), znamená to, že daná pasáž je vyňatá z rozhovoru od osoby č. 1. V této části práce byl z vyňatých částí rozhovorů utvořen souvislý text, který z tohoto důvodu nemusí působit čitelně.

5.1 Součinnost

Výsledným fenoménem této práce je součinnost, na kterou navazuje dalších 5 kategorií, a to vznik události, zajištění zásahu, legislativa, připravenost a řešení události, viz obrázek č. 2 v podkapitole 4.3.2.

Součinnost AČR se ZZS a IZS se nerealizuje při každé MU, která nastane, „záleží na situaci, místu a rozsahu“ (O1) podle některých AČR „při běžných událostech nepomáhá“ (O3), pokud „mluvíme o autobusu, vlaku a takových věcech, co se můžeme setkat“ (O2). Ačkoli i takové situace by mohly přerůst do rozsahu, který by nebyl řešitelný běžnými postupy základních složek IZS. Musíme však říci, že AČR by při MU „v té prvotní fázi asi nijak“ (O5) nepomáhala, především „co se týče nějakého toho STARTU a tak“ (O5).

Podle všeho by tedy AČR svoji součinnost při MU neposkytnula nebo by to nebylo nutné, na druhou stranu „v případě nějaké katastrofy by ale pomáhala“ (O4). Dokonce by se dalo říci, že „by pomáhala leda tak v případě nějaké katastrofy, jako velkého rozsahu, ale jinak ne“ (O2). Tudíž musíme rozlišit katastrofu od MU, protože někdo si i myslí „že nebyly ani snahy, aby se taková spolupráce realizovala“ (O4). Závěrem této podkapitoly je tedy nutné zmínit, že součinnost těchto složek přichází převážně se vznikem nějaké katastrofy, „jiná spolupráce v podstatě není, si myslím, nebo nevím o tom“ (O2).

5.2 Vznik události

Aby byla potřebná součinnost AČR, musí nejprve vzniknout událost, která svým charakterem bude její zapojení vyžadovat. Tato potřeba vychází z několika pohledů, jelikož každý může na události nahlížet z trochu jiného úhlu. V České republice se „katastrofické události naštěstí nedějí“ (O2), alespoň ne tak často. I díky tomu se s takovou situací nemusí setkat každý a může říci „u takových jsem nebyl“ (O4). Když taková událost nastane, může se na místě zásahu nacházet i „40 osob“ (O1), kterým je nutné poskytnou pomoc. Takový zásah

trvá bezmála „2 hodiny“ (O1). Jen při dopravní nehodě autobusu se na místě může nacházet „15“ (O3) osob.

Jak již bylo řečeno, záleží také na místě události a jejím rozsahu. Pokud se vrátíme trochu v čase do doby, kdy Českou republiku trápila pandemie COVID-19 nejvíce, byla AČR využita také při „uzávěře obcí Litovel a Uničov“ (O1), kde se s nimi bylo možné setkat „při přebírání pacientů z jejich polní ošetrovny“ (O1). To je jedna z událostí, kde probíhala již zmiňovaná součinnost. Další událostí, kde se AČR zapojila, bylo také celkem nedávné „tornádo na Jižní Moravě“ (O4). To zasáhlo více obcí, i přesto se zde AČR nezapojila v rámci záchranných prací, ale „přišla až potom na likvidaci těch následků“ (O4), byla tedy zapojena do likvidačních prací. Takové události naštěstí nejsou tak časté, i proto je podle některých zapojení AČR potřebné spíše pro „nula“ (O3) situací ročně. Toto jsou jedny z událostí za poslední roky, které se v České republice vyskytly, a vztahují se spíše k rozsahu, než k přesnému místu události.

Nyní se nebudeme zaměřovat na zapojení AČR podle rozsahu události, ale podle místa události. „V případě mimořádné události ve vojenském prostoru Libavá bychom na řešení museli spolupracovat“ (O1). Tento prostor se nachází na území Olomouckého kraje, nemusí se však jednat pouze o vznik mimořádné události. ZZS zde zasahuje při běžných úrazech civilistů, ale i příslušníků AČR. Tyto zásahy nejsou časté, ale „tam se někdy jezdí na nějaké úrazy, že prostě při nějakém cvičení se něco nepovede“ (O6). S AČR je možné se potkat i v jiném kraji, jelikož „třeba letecká záchranná služba v Plzni jsou vojáci“ (O6). Zde se tedy při vzniku události zapojí AČR trochu jinak, než je tomu v Olomouckém kraji z pohledu vojenského prostoru Libavá.

5.3 Zajištění zásahu

Aby se mohlo dostat kvalitní zdravotní péče všem poraněným osobám na místě události, je nutné, aby byl zásah dobře zajištěn z několika stran. Zajištění také ovlivňuje potřebu součinnosti AČR. Z hlediska odbornosti mohou proto někteří ze ZZS říci, že mají dokončené studium „vysokoškolské bakalářské v oboru zdravotnický záchranář“ (O1), někdo je i „diplomovaný zdravotnický záchranář“ (O3) a najde se i takový, který má „magisterské vzdělání“ (O6). Schopnosti jednání na místě mohou být do jisté míry ovlivněny také zkušenostmi, které každý sbírá postupem času. Ti zkušenější zdravotníci mají již „27 let“ (O1) praxe, ti méně zkušení „necelé 2 roky“ (O6). Nemůžeme však říci, že schopnost poskytovat pomoc by měla být vyšší nebo nižší s ohledem na délku působení u ZZS.

V tomto ohledu „máme nějaký traumatologický plán, kdy máme vybavený vozík a všechno“ (O4), tento plán obsahuje soubor opatření a postupů pro zajištění zásahu.

Traumatologický plán není jediný, který se tímto zabývá. Zabezpečení by mělo být připraveno i „v souladu s doporučeními Ministerstva zdravotnictví České republiky“ (O1). I díky těmto dvěma předpisům „se mi nestalo, že by něco pochybilo“ (O2). Navíc „vždycky by mělo být víc materiálu“ (O5).

IZS je propracovaný systém, kdy spolu složky dokážou spolupracovat. Každý kraj sice zřizuje svoji ZZS, ale pro zajištění zásahu „taky i existuje nějaká mezikrajová výpomoc“ (O5). Navíc jsou i „síly a prostředky, aspoň určitě teda ze strany hasičů, tak jako kdyby, jsou vždy předimenzovány, tak aby tam bylo dostatek lidí“ (O6). Každá událost, která nastane, musí být nějak řešena a zajištěna, ať už s využitím AČR nebo těmito dvěma možnostmi. Každopádně „jsme cvičení na to, abychom si pomohli sami, jako abychom tu událost řešili sami, popřípadě s hasiči, policií jako jednotky IZS“ (O4).

5.4 Legislativa

Součinnost AČR není možné vyžádat jen tak, v tomto ohledu existují zákony a další normy, které tuto skutečnost jasně určují. Nicméně její funkčnost je základním kamenem, který ovlivňuje rychlost možného zapojení do zásahu a tím i rychlost zvládnutí dané situace. Jak bylo již řečeno v kapitole 5.1 AČR „by pomáhala leda tak v případě nějaké katastrofy, jako velkého rozsahu, ale jinak ne“ (O2). V této kapitole se tedy zaměříme na skutečnosti, které problematiku přiblíží z pohledu legislativní stránky.

Již zmíněný traumatologický plán v kapitole 5.3 obsahuje soubor opatření a postupů, do toho plánu AČR „není“ (O4) zahrnuta, „armáda má svůj vlastní zákon na tohle, si myslím“ (O2). „Maximálně jako vojenská nemocnice Olomouc asi je tam zmíněna“ (O6), která je zřízena „pod Ministerstvem obrany“ (O6). Tato nemocnice zde sice může být zahrnuta, „ale ne k řešení na místě“ (O6), „řeší až potom ošetření raněných“ (O6), a to po převozu osob do nemocnice.

Podle jednoho z názorů AČR při některých událostech nepomáhá, protože „legislativně to není možné, alespoň ne na úvod, v té největší akutní fázi“ (O1). Toto je už však otázka zákonů a dalších norem, které v České republice existují. Další názor na tuto oblast je takový, že „zaktivovat tu armádu je časově náročné, složité a nikdo ze záchranky to nemůže nikdy rozhodnout“ (O4).

5.5 Připravenost

Dalším důležitým prvkem je připravenost těchto složek na možnou spolupráci při události. Například v rámci základních složek IZS probíhají cvičení, která mají za cíl dostatečně připravit složky na situace, které mohou nastat. Společná cvičení ZZS s AČR „neprobíhají“ (O3),

pouze „hypoteticky, kdyby bylo nějaké cvičení třeba na Libavé nebo někde, tak tam možná ano“ (O4). Na Libavé se nachází vojenský prostor, který je na území Olomouckého kraje, jak již bylo zmíněno. Spíše však „neprobíhají, tedy v rámci zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje, respektive na území Olomouckého kraje“ (O1) a ani „nevím, že by nějaké proběhlo“ (O5). Ačkoli toto může vést k názoru, že by tyto dvě složky nemusely být schopny na místě spolupracovat, tak „si myslím, že oni jako cvičení jsou v podstatě velice podobně, oni třídí START a toto všechno dělají podobně jak my hodně, co vím“ (O2). V jednotlivých postupech těchto složek tedy mohou být určité shody, přeci jen obě složky se věnují stejné činnosti, a to záchraně osob za předpokladu, že se v rámci AČR zaměřujeme na sekci vojenského zdravotnictví.

Nemysleme si, že by složky nebyly schopny spolupráce, jelikož AČR se do řešení událostí již několikrát zapojila, spolupráce fungovala a vždy byla efektivní. O případném cvičení můžeme říct, že „v případě praktického řešení civilních nehod by to asi nic neřešilo, ale jako preventivní příprava pro mimořádné události způsobené například terorismem, válečným konfliktem a podobně, pak ANO“ (O1). Každopádně „přínosné by cvičení bylo, hlavně poznat jejich speciální činnosti by bylo asi zajímavé“ (O3). Jedna z osob také řekla, že „určitě v dnešní době. Myslím si, že je to namístě a je to aktuální, kdy jindy, když ne teď a celkem jsem překvapený, že k tomu ještě nedošlo“ (O6). Cvičení by mohlo představovat přínos, „hlavně když by byla ta mimořádná událost nebo krizová situace spojená s terorismem třeba“ (O5), ale ne jen s ním. Ten hlavní přínos by mohl představovat především to, „že každá nová zkušenost není na škodu“ (O4), „ale pro tu běžnou praxi jako, to smysl nemá asi“ (O2).

Když na chvíli opustíme Českou republiku a podíváme se kousek za hranice, tak pro zajímavost například „na Slovensku je pořádána soutěž pro složky IZS, hlavně pro zdravotnickou záchrannou službu. Probíhá ve vojenském prostoru Lešť, na kterém díky tomuto prostoru participuje i Armáda Slovenské republiky pořadatelsky i úkoly. Byl jsem tam 2x jako účastník a mají to zmáklé“ (O1).

5.6 Řešení události

Vznik každé události s sebou nese potřebu tuto událost řešit a vyřešit. Ano, pokud se bavíme o následcích události, nejspíše by nás zajímaly především škody na majetku, zdraví, životech a životním prostředí. V této práci by nás asi zajímalo, jak by součinnost AČR a ZZS tyto následky událostí ovlivnila nebo spíše, jak by ovlivnila samotné řešení události. Není však jednoduché tuto skutečnost zcela vyjasnit. Především protože je možné většinu dotázaných osob vystihnout větou: „neměl jsem tu možnost“ (O2) se s příslušníky AČR při řešení události

setkat nebo „dosud jsem se s takovou událostí nesetkal“ (O5). V podkapitole 5.2 již byly zmíněny události, při kterých se využila součinnost AČR a ta dopomohla k řešení události. Pro řešení události by AČR byla nápomocná „podle rozsahu asi bych tak řekl, ale při katastrofických asi ANO“ (O3). Tudiž „při běžných událostech ne“ (O4), ale „každopádně každá erudovaná pomoc je vhodná“ (O1). Pokud se tedy budeme bavit „o těch katastrofických událostech, tak potom samozřejmě každá ruka je dobrá, to jako jednoznačně“ (O2). Závěrem celé této kapitoly je nutno říci, že při řešení událostí „každá ruka se hodí a počítá se“ (O6).

5.7 Hodnocení odpovědí

Vzájemné porovnání odpovědí jednotlivých osob, které se účastnili polostrukturovaného rozhovoru se stalo základem pro zpracování této kapitoly. Jednotlivé odpovědi byly hodnoceny na bodové stupnici 1-6, přičemž 6 bodů je maximální možný zisk za jednu odpověď. Odpovědi osoby, která získala nejvíce bodů v tomto hodnocení, jsou nejpřínosnější pro zisk dat v této práci. Po vyhodnocení všech otázek byl vytvořen graf, jehož obsah tvoří celkový zisk bodů jednotlivých účastníků šetření.

Odpovědi jednotlivých osob jsou vyznačeny pomocí uvozovek („“) a kurzívy. Dále, aby bylo možné rozlišit, o kterou osobu se jedná, je využita zkratka (O), která je následně doplněná o číslici. Pro příklad zkratka (O4) značí odpověď z rozhovoru osoby č. 4.

1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání a v jakém oboru?

(O1): „Vysokoškolské bakalářské v oboru zdravotnický záchranář.“

(O2): „Zdravotnický záchranář, Diplomovaný zdravotnický záchranář.“

(O3): „Diplomovaný zdravotnický záchranář.“

(O4): „Vysokoškolské bakalářské v oboru zdravotnický záchranář.“

(O5): „Takže já mám vyšší odbornou školu v oboru zdravotnický záchranář.“

(O6): „Magisterské vzdělání organizace a řízení ve zdravotnictví a Bakalářské v oboru zdravotnický záchranář.“

Tabulka 2*Dosažené vzdělání účastněných osob*

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 2	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 3	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 4	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 5	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 6	2x1	2x1	1x1	5

V této otázce byl udělen všem osobám stejný počet bodů. Především z důvodu, že všechny osoby dosáhly nejvyššího možného vzdělání v příslušném oboru.

2) Na které pozici působíte u Zdravotnické záchranné služby?

(O1): „Zdravotnický záchranář.“

(O2): „Zdravotnický záchranář u letecké, ale i pozemní, sloužím u obou.“

(O3): „Zdravotnický záchranář u pozemní.“

(O4): „Zdravotnický záchranář.“

(O5): „Zdravotnický záchranář řídící vozidlo zdravotnické záchranné služby.“

(O6): „Zdravotnický záchranář.“

Tabulka 3*Pracovní zařazení*

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 2	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 3	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 4	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 5	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 6	2x1	2x1	1x1	5

Podobně jako v otázce 1, byl i zde udělen všem osobám shodný počet bodů, jelikož splňují maximální možné predispozice k výkonu tohoto povolání.

3) Jak dlouhá je Vaše praxe u Zdravotnické záchranné služby?

(O1): „27 let.“

(O2): „Dvanáctý rok teď.“

(O3): „10 let.“

(O4): „Šest a půl roku.“

(O5): „Rok a půl.“

(O6): „Necelé 2 roky.“

Tabulka 4

Délka praxe u ZZS

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x6	2x1	1x1	15
Osoba 2	2x5	2x1	1x1	13
Osoba 3	2x4	2x1	1x1	11
Osoba 4	2x3	2x1	1x1	9
Osoba 5	2x2	2x1	1x1	7
Osoba 6	2x2	2x1	1x1	7

V této otázce byly odpovědi hodnoceny podle toho, jak dlouhá je praxe jednotlivých osob u ZZS. Čím více let osoba slouží u této složky, tím vyšší jsou její zkušenosti s událostmi různých typů. Z tohoto důvodu bylo v této otázce hodnoceno především kritérium zkušenosti. Zjištěno bylo, že pouze jeden z účastníků již převršil hranici aktivní služby nad 20 let, 2 účastníci převršili hranici 10 let a že délka aktivní služby je u 3 účastníků pod 10 let.

4) Jaký byl nejvyšší počet poraněných osob při události, u které jste zasahoval?

(O1): „40 osob.“

(O2): „Přibližně 8.“

(O3): „15 to byl mohelnický autobus.“

(O4): „Tak pět.“

(O5): „3.“

(O6): „4, ale nebyl to jako charakter nějakých závažných poranění aspoň z prvního pohledu.“

Tabulka 5

Nejvyšší počet poraněných osob při události

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x6	2x1	1x1	13
Osoba 2	2x4	2x1	1x1	11
Osoba 3	2x5	2x1	1x1	11
Osoba 4	2x3	2x1	1x1	9
Osoba 5	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 6	2x2	2x1	1x1	7

Zde byly odpovědi hodnoceny podle nejvyššího počtu poraněných osob. Z toho vyplývá, že zde bylo hodnoceno především kritérium zkušenosti. Osoba 1 a 3 uvedly počet osob, pro který již podle poplachového plánu nastává 2. Stupeň. Proto jim bylo uděleno vyšší bodové hodnocení, než ostatním osobám. U těchto událostí je potřebné dostatečné množství zasahujících osob. Také zde bývá využíváno třízení osob metodou START. Tyto osoby jsou tedy zkušenější pro události takového charakteru, než ostatní odpovídající, jelikož se s podobnými situacemi již setkali.

5) Jaká byla Vaše nejdelší doba zásahu při mimořádné události nebo krizové situaci?

(O1): „2 hodiny, pokud nepočítám COVID, to jsem byl v úvodu i několik dnů v práci.“

(O2): „To já jsem jako na mimořádné události takhle nebyl ještě, ale podle klasického výjezdu tak hodina.“

(O3): „To byl ten autobus v Mohelnici, co jsem byl, a to bylo tak, já nevím, ono je to dlouhou dobu, jak dlouho to trvalo, pak nějak tak čas nesleduju, ale jako myslím si, že tak hodinku a půl až dvě.“

(O4): „U takových jsem nebyl, ale jinak tak hodina.“

(O5): „Jako s dobou od vyjetí do předání v nemocnici, tak hodinu a půl.“

(O6): „Byl to jen normální výjezd a bylo to zhruba 2 hodiny.“

Tabulka 6

Nejdelší doba zásahu při MU a KS

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x6	2x1	1x1	15
Osoba 2	2x5	2x1	1x1	13
Osoba 3	2x6	2x1	1x1	15
Osoba 4	2x5	2x1	1x1	13
Osoba 5	2x5	2x1	1x1	13
Osoba 6	2x5	2x1	1x1	13

V této otázce byla řešena doba zásahu. Hodnoceno bylo tedy především kritérium zkušenosti. Jelikož se pouze 2 dotázané osoby účastnily zásahu při MU a KS, dosáhly většího bodového hodnocení, než zbylé. Zásahu při takovýchto událostech se účastnily především osoby s vyšší praxí u ZZS, ačkoli i osoba, která dovršila hranice 12 let aktivní služby, se takového zásahu neúčastnila.

6) Je pro zásah u mimořádných událostí a krizových situací připraveno dostatek zdravotníků, materiálu a potřebné techniky?

(O1): „ANO v souladu s doporučeními Ministerstva zdravotnictví České republiky a Traumatologickým plánem zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje.“

(O2): „Jako v podstatě si myslím, že ano, ještě se mi nestalo, že by něco pochybilo.“

(O3): „Podle mého názoru ANO.“

(O4): „Jako máme nějaký traumatologický plán, kdy máme vybavený vozík a všechno, tak jako mělo by to být.“

(O5): „Jako vždycky by mělo být víc materiálu, takže asi jo, a pak vlastně taky i existuje nějaká mezikrajová výpomoc.“

(O6): „Tak to jsou dva jiné zákony, protože to je zákon o IZS 239, to je ta mimořádná událost a pak už je ten přesah do toho krizového zákona. Jako já jsem se v praxi nesetkal s hromadkem, jako v reálné situaci, maximálně jako figurant a myslím si, že v podstatě je to dobře nastaveno, aspoň z mého pohledu. V podstatě i ty síly a prostředky, aspoň určitě teda ze strany hasičů, tak jako kdyby, jsou vždy předimenzovány, tak aby tam bylo dostatek lidí, takže ten systém je nastaven dobře. A vlastně když je to potom už ta

krizová situace, tak už tam je zase jiné řízení a tam už vlastně může zasáhnout i právě ta armáda jako ostatní složka IZS. Takže je to dobře nastaveno a je to dostačující, si myslím.“

Tabulka 7

Dostatek zdravotníků, materiálu a techniky při řešení MU a KS

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x1	2x6	1x6	20
Osoba 2	2x1	2x3	1x2	10
Osoba 3	2x1	2x3	1x2	10
Osoba 4	2x1	2x5	1x4	16
Osoba 5	2x1	2x5	1x3	15
Osoba 6	2x1	2x6	1x5	19

V této otázce bylo zjištěno, zdali je u zásahů při MU a KS dostatek zdravotníků, materiálního zabezpečení a techniky, která je potřebná pro zásah. Hodnoceno bylo především kritérium znalosti a relevantnosti odpovědi. Z odpovědí je patrné, že (O1) má v této oblasti vysoké znalosti a taktéž (O6), která se zmínila také o zákonných normách. Velké pozitivum vyšlo z této otázky díky tomu, že podle všech účastněných je pro řešení těchto událostí připraveno dostatek zdravotníků, materiálu i potřebné techniky.

7) Je Armáda České republiky zahrnuta ve Vašem traumatologickém plánu?

(O1): „NE.“

(O2): „Ne, není. Armáda má svůj vlastní zákon na tohle, si myslím.“

(O3): „NE.“

(O4): „Není.“

(O5): „Myslím si, že není.“

(O6): „Není, maximálně jako vojenská nemocnice Olomouc asi je tam zmíněna, ale to s tím nějak asi nesouvisí, nebo jako je to vlastně pod Ministerstvem obrany, takže jako zdravotnické zařízení tam zmíněné určitě je, ale jinak tam nefiguruje, jako že by řešila událost na místě, řeší až potom ošetření raněných. Protože v tom případě tam jako ano můžu říct, že tam zahrnuta je, ale ne k řešení na místě.“

Tabulka 8

Zahrnutí AČR v traumatologickém plánu

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x1	2x5	1x1	13
Osoba 2	2x1	2x6	1x1	15
Osoba 3	2x1	2x5	1x1	13
Osoba 4	2x1	2x5	1x1	13
Osoba 5	2x1	2x5	1x1	13
Osoba 6	2x1	2x6	1x1	15

V této otázce bylo zjištěno, jestli je AČR zahrnuta v traumatologickém plánu ZZS Olomouckého kraje. Hodnoceno bylo především kritérium znalosti v této oblasti. Součástí traumatologického plánu je také přehled smluv, jak bylo řečeno v podkapitole 2.3.2. Ze získaných odpovědí bylo zjištěno, že AČR v traumatologickém plánu zahrnuta není, nejspíše z důvodu, že traumatologický plán popisuje především činnost zdravotnické záchranné služby.

8) Jakým způsobem napomáhá Vaší organizaci Armáda České republiky při řešení mimořádných událostí a krizových situací?

(O1): „Nepomáhá, legislativně to není možné, alespoň ne na úvod v té největší akutní fázi. Ale v případě mimořádné události ve vojenském prostoru Libavá bychom na řešení museli spolupracovat, to je na území Olomouckého kraje jediná lokalita, kde Armáda České republiky velí.“

(O2): „Tak ona by pomáhala leda tak v případě nějaké katastrofy jako velkého rozsahu, ale jinak ne. Jiná spolupráce v podstatě není, si myslím, nebo nevím o tom, to je samostatná složka. Jedině při povodních, ale to jsem ještě byl na základní škole v devadesátém sedmém.“

(O3): „Při běžných událostech nepomáhá, pomáhala by pouze při katastrofických událostech.“

(O4): „Nepomáhá, myslím, že nebyli ani snahy, aby se taková spolupráce realizovala. V případě nějaké katastrofy by ale pomáhala.“

(O5): „Tak v té prvotní fázi asi nijak, jako co se týče nějakého toho STARTU a tak, ale myslím si, že pak třeba takové jakože sekundární nějak řešení odvozu lidí z té zasažené

oblasti tak si jako myslím, že by mohli asistovat, nebo dovoz toho materiálu kdyby chyběl nebo něco.“

(O6): „No ono asi záleží, momentálně asi nijak. Může nastat situace třeba, že v tom vojenském prostoru Libavá chráněném, tak tam asi si dokážu představit, že tam to asi probíhá pod koordinací té armády, takže tam mě třeba napadá, že tam ta armáda je nějak zapojená. Při mimořádné události, jako někde v civilu mimo to chráněné území nebo i mimo ten vojenský prostor asi nijak. A pak při krizové situaci jasně že jo, tam už pak jako ohrožení státu nebo válečný stav, tak tam to potom všechno jede v jiném režimu, ale zatím jsem se s tím nikdy nesetkal a doufám, že ani nesetkám, ale je to hodně aktuální, ale to si spíš myslím, že bychom pak my vypomáhali organizaci Armády České republiky než naopak, kdyby to nastalo. Ale v současnosti to nějak asi není.“

Tabulka 9

Způsob pomoci od AČR při řešení MU a KS

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x1	2x6	1x6	20
Osoba 2	2x1	2x4	1x4	14
Osoba 3	2x1	2x4	1x4	14
Osoba 4	2x1	2x4	1x4	14
Osoba 5	2x1	2x5	1x5	17
Osoba 6	2x1	2x6	1x6	20

V této otázce bylo zjištěno, jakým způsobem napomáhá AČR při řešení MU a KS ZZS. Hodnoceno bylo především kritérium znalosti a relevantnosti odpovědi. Zjištěn byl především fakt, že AČR při řešení MU nepomáhá a její pomoc by přišla teprve při KS nebo katastrofě. Jedinou možností, kdy by se podle odpovědí AČR zapojila, by bylo řešení MU ve vojenském prostoru Libavá. Podle všeho tedy pomoc AČR v prvotní fázi události nepřichází, jelikož to ani není možné.

9) Setkal/a jste se někdy při řešení mimořádné události nebo krizové situace s příslušníky Vojenské zdravotnické služby Armády České republiky nebo jejich technikou a materiálem?

(O1): „ANO, bohužel byli příslušníci Armády České republiky v pozici zachraňovaných. A v období COVIDU při uzávěře obcí Litovel a Uničov při přebírání pacientů z jejich polní ošetrovny.“

(O2): „Ne, neměl jsem tu možnost.“

(O3): „NE.“

(O4): „Ne, ale jako máme tady kolegu, který v armádě je, tak ten nám občas řekne, co je kde nového, co používají, ale to je tak všechno.“

(O5): „NE.“

(O6): „NE.“

Tabulka 10

Setkání s Vojenskou zdravotnickou službou AČR při řešení MU a KS

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x6	2x1	1x1	15
Osoba 2	2x4	2x1	1x1	11
Osoba 3	2x4	2x1	1x1	11
Osoba 4	2x5	2x1	1x1	13
Osoba 5	2x4	2x1	1x1	11
Osoba 6	2x4	2x1	1x1	11

V této otázce bylo zjištěno, zdali se vůbec účastněné osoby s AČR při řešení MU a KS setkali. Hodnoceno bylo tedy především kritérium zkušenosti. V této oblasti dosahuje takovéto zkušenosti pouze jedna osob, která se s AČR setkala při řešení události. Jednalo se o řešení infekčního onemocnění COVID-19 na našem území, jak již bylo popsáno v podkapitole 2.4.5. Zde se zapojila při uzávěře obcí Litovel a Uničov, která napomohla poskytováním zdravotní péče v této oblasti. Ačkoli i u dalších 2 účastněných byla délka praxe nad 10 let, nikdy se při řešení MU a KS s AČR nesetkali.

10) Pomohlo by na místě zásahu více zdravotníků využitých z Armády České republiky?

(O1): „Záleží na situaci, místu a rozsahu, každopádně každá erudovaná pomoc je vhodná.“

(O2): „Jako když se bude jednat o ten běžný rozsah, jako mluvíme o autobusu, vlaku a

takových věcech, co se můžeme setkat, tak asi jako to není zapotřebí. Když budeme mluvit o těch katastrofických událostech, tak potom samozřejmě každá ruka je dobrá, to jako jednoznačně.“

(O3): „Podle rozsahu asi, bych tak řekl, ale při katastrofických asi ANO.“

(O4): „Při běžných událostech ne, ale třeba co jsme měli, když bylo teď tornádo na jižní Moravě, tak se tam sjela záchranka tady z širokého dalekého okolí, ze všech krajů a armáda tam přišla až potom na likvidaci těch následků. Jako zaktivovat tu armádu je časově náročné, složité a nikdo ze záchranky to nemůže nikdy rozhodnout.“

(O5): „V prvotní fázi asi úplně ne, jelikož na místě už tak může být zmatek, ale jinak jako těžko říct, dosud jsem se s takovou událostí nesetkal.“

(O6): „Vzhledem k tomu, že s tím nemám osobní zkušenost, tak to nedokážu říct. Fakt záleží na charakteru, takže prostě na situaci, která by nastala, ale myslím si, že fakt ten systém je dobře nastavený a pokud se nejedná o ohrožení státu nebo válečný stav, tak to asi jako není aktuální, ale jako jasně, každá ruka se hodí a počítá se. A taky třeba letecká záchranná služba v Plzni jsou vojáci, takže záleží, kde to je územně, takže pochopitelně, když je to někde tam v okolí, tak je to namístě.“

Tabulka 11

Více zdravotníků na místě zásahu využitých z AČR

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x5	2x1	1x5	17
Osoba 2	2x5	2x1	1x6	18
Osoba 3	2x5	2x1	1x4	16
Osoba 4	2x6	2x1	1x4	18
Osoba 5	2x5	2x1	1x4	16
Osoba 6	2x5	2x1	1x6	18

V této otázce bylo zjištěno, jaký je pohled členů ZZS na možnost zvýšení počtu zasahujících záchranářů, kteří by byli použiti z AČR, při řešení MU a KS. Hodnoceno zde bylo tedy především kritérium zkušenosti a relevantnosti odpovědi. Z této otázky bylo zjištěno, že podle členů ZZS není potřebná pomoc AČR při řešení událostí běžného rozsahu. Její pomoc by byla vhodná teprve při události většího rozsahu. Na druhou stranu je nutné dodat, ostatně, jak

sami účastníci odpověděli, že každá pomoc je vhodná. Je pravdou, jak jedna z osob odpověděla, že ZZS není složkou, která by zajišťovala zapojení sil a prostředků AČR. Pro další řešení této problematiky je nutné vzít v potaz také myšlenku od jednoho účastníka, podle kterého je aktivace AČR složitá a časově náročná.

11) U kolika událostí ročně je podle Vašeho názoru zapotřebí zapojení specialistů Vojenské zdravotnické služby ve Vašem kraji?

(O1): „0.“

(O2): „Tak u nás nula jako, katastrofické události se naštěstí nedějí.“

(O3): „Nula.“

(O4): „Myslím si, že nula, jako jsme vycvičení na to, abychom si pomohli sami, jako abychom tu událost řešili sami, popřípadě s hasiči, policií jako jednotky IZS a s armádou nikdy jsem neslyšel, že by se někde počítalo, pokud se teda nejedná o katastrofickou událost.“

(O5): „Myslím si, že jako není potřeba.“

(O6): „To se asi odvíjí od toho vojenského prostoru, co je tady blízko, takže tam se někdy jezdí na nějaké úrazy, že se prostě při nějakém cvičení něco nepovede nebo tak, ale jinak jsem se v civilním prostoru s ničím nesetkal.“

Tabulka 12

Počet událostí, pro které je potřebné zapojení AČR

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 2	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 3	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 4	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 5	2x1	2x1	1x1	5
Osoba 6	2x1	2x1	1x1	5

V této otázce by zjištěn názor příslušníků ZZS na množství událostí za jeden rok, pro které je potřebné zapojení AČR. V této otázce byl stejně, jako v otázkách 1 a 2 udělen účastníkům stejný počet bodů.

12) Probíhají společně s Armádou České republiky cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace?

(O1): „Neprobíhají, tedy v rámci zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje, respektive na území Olomouckého kraje.“

(O2): „Ne, nevím o tom. Já si myslím, že oni jako cvičení jsou v podstatě velice podobně, oni třídí START, a toto všechno dělají podobě jak my hodně, co vím, ale s námi necvičí.“

(O3): „Neprobíhají.“

(O4): „NE, jako hypoteticky, kdyby bylo nějaké cvičení třeba na Libavé nebo někde, tak tam možná ano.“

(O5): „U nás v kraji ne a nevím, že by nějaké proběhlo.“

(O6): „Přiznám se, že o tom nevím, ale třeba nevím, jak je to v krajích, kde je Těchonín, kde ta nemocnice dětská, ale mohli by probíhat, bylo by to zajímavé.“

Tabulka 13

Společná cvičení s AČR v rámci připravenosti na MU a KS

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x1	2x5	1x6	18
Osoba 2	2x1	2x6	1x5	19
Osoba 3	2x1	2x5	1x5	17
Osoba 4	2x1	2x4	1x4	14
Osoba 5	2x1	2x5	1x6	18
Osoba 6	2x1	2x4	1x4	14

V této otázce bylo zjištěno, zda probíhají společná cvičení ZZS a AČR v rámci připravenosti na řešení MU a KS. Hodnoceno bylo především kritérium znalosti a relevantnosti odpovědi. Zjištěn byl fakt, že žádná společná cvičení neprobíhají. Ačkoli bylo v podkapitole 2.4.3 uvedeno, že podle dodatku č. 1 k Dohodě o plánované pomoci na vyžádání, je možné využít vrtulníky AČR pro potřeby Hasičského záchranného sboru v oblasti „k) cvičení složek integrovaného záchranného systému.“ (MV GŘ HZS-ČR, & MO Generální štáb AČR, 2014, Čl. 1, písm. k). Podle získaných odpovědí se tedy tato možnost nevyužívá ani pro členy letecké zdravotnické služby.

13) Myslíte si, že by mělo být plánováno a prakticky realizováno více cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace s Vojenskou zdravotnickou službou?

(O1): „V případě praktického řešení civilních nehod by to asi nic neřešilo. Ale jako preventivní příprava pro mimořádné události způsobené například terorismem, válečným konfliktem a podobně pak ANO, pokud bychom ještě tyto události vlivem jejich rozsahu označovali jako mimořádné události.“

Na Slovensku je pořádána soutěž pro složky IZS, hlavně pro zdravotnickou záchrannou službu, ale i další složky se účastní a na ní podílí. Probíhá ve vojenském prostoru Lešť, na které díky tomuto prostoru participuje i Armáda Slovenské republiky, pořadatelsky i úkoly. Byl jsem tam 2x jako účastník a mají to zmáklé.“

(O2): „Jako určitě by bylo přínosné poznat, jak pracují a všechno, ale pro tu běžnou praxi jako to smysl nemá asi, ale jako přínosné cvičení by určitě bylo.“

(O3): „Přínosné by cvičení bylo, hlavně poznat jejich speciální činnosti by bylo asi zajímavé.“

(O4): „Tak myslím si, že každá nová zkušenost není na škodu, ale opravdu by to bylo jenom cvičení.“

(O5): „Určitě jo, jako vidět tu techniku prostě a aspoň tak mít ponětí, jak to funguje u nich, jako hlavně když by byla ta mimořádná událost nebo krizová situace spojená s terorismem třeba.“

(O6): „Určitě v dnešní době. Myslím si, že je to na místě a je to aktuální, kdy jindy, když ne teď a celkem jsem překvapený, že k tomu ještě nedošlo. Celkem bych to už očekával, že by to mohlo nastat. Protože v podstatě nevíme, jak se máme chovat na takovém místě, jsou takové krizové situace. Jako nechci mluvit za ostatní, ale nevím o tom, že by to někdo řešil nebo prostě poptal záchranku a nějak to začal koordinovat, jak by byl zapojený koordinovaný systém jako do řešení vyšších krizových situací.“

Tabulka 14

Více plánovaných a realizovaných cvičení v rámci připravenosti na MU a KS

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x1	2x6	1x6	20
Osoba 2	2x1	2x5	1x4	16
Osoba 3	2x1	2x5	1x4	16
Osoba 4	2x1	2x5	1x4	16
Osoba 5	2x1	2x5	1x4	16
Osoba 6	2x1	2x5	1x5	17

V této otázce byl zjištěn názor členů ZZS na to, jestli by měly být plánovány a prakticky realizovány společná cvičení s Vojenskou zdravotnickou službou. Zde bylo hodnoceno především kritérium znalosti a relevantnosti odpovědi. Na základě odpovědí bylo zjištěno, že podle všech příslušníků, by realizování cvičení mělo jednoznačný přínos. Především z důvodu, že by došlo k bližšímu poznání činnosti Vojenské zdravotnické služby a členové ZZS by tak mohli získat nové zkušenosti. Jedna z osob také uvádí, že realizaci společného cvičení již očekávala, bohužel toto očekávání naplněno nebylo. Ze získaných odpovědí byl také zjištěn fakt, že na Slovensku je do jisté míry spolupráce realizována a to především způsobem pořádáním soutěže pro složky IZS.

14) Jaké změny by podle Vás měly být přijaty pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu v rámci přednemocniční péče a první pomoci?

(O1): „Co se týká Armády České republiky asi žádné. Jejich primární úkoly a činnosti jsou mimo civilní sektor.“

(O2): „To já nejsem schopný hodnotit, to já nevím, jak oni pracují.“

(O3): „V tomto ohledu mě nic nenapadá, to by možná řekl kolega z armády, co tu je.“

(O4): „Jako nevím, jakým způsobem pracují na tom místě, takže podívat se, jak pracují oni a něco si z toho vzít.“

(O5): „Zavedení nějaké formy spolupráce pro seznámení, jakým způsobem spolupracovat při událostech i v případě krizových situací.“

(O6): „Tak to navazuje na tu třináctku, takže plánovaná cvičení nějakého pohybu a chování v blízkosti nějakého bojiště. Možná je na místě i nějaký základní vojenský výcvik,

zacházení se zbraněmi si myslím, že může být na místě.“

Tabulka 15

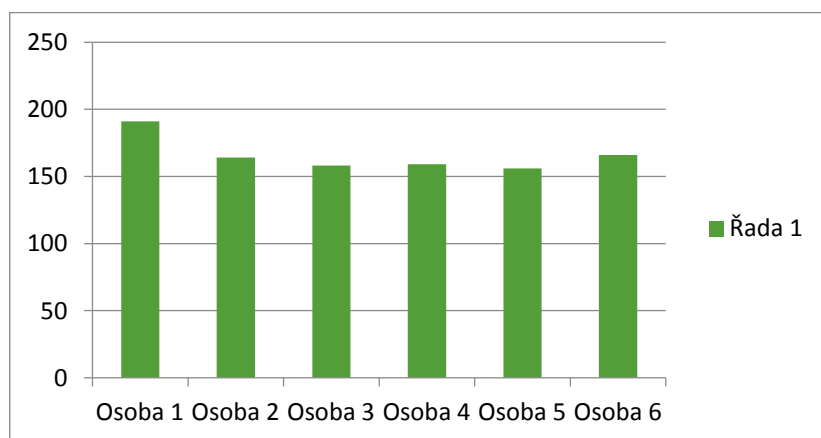
Změny pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu

	Zkušenost	Znalost	Relevantnost odpovědi	Součet
Váha	2	2	1	
Osoba 1	2x1	2x1	1x6	10
Osoba 2	2x1	2x1	1x5	9
Osoba 3	2x1	2x1	1x5	9
Osoba 4	2x1	2x1	1x5	9
Osoba 5	2x1	2x1	1x6	10
Osoba 6	2x1	2x1	1x6	10

V této otázce byly zjištěny případné návrhy členů ZZS na změny, které by mohly být přijaty pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu. Hodnocena zde byla především relevantnost odpovědi. Podle získaných výsledků by změny mohly být přijaty především v oblasti plánování a realizací společných cvičení těchto složek, aby členové ZZS mohly blíže poznat činnost Vojenské zdravotnické služby pro případnou spolupráci na místě zásahu, která by v budoucnu mohla nastat.

Graf 1

Konečné hodnocení odpovědí

V konečném hodnocení si nejlépe počínala osoba 1 s celkovým počtem 191 bodů. Dále získala osoba 6 celkem 166 bodů. Dále pak osoba 2, která získala 164 bodu. V pořadí 4 zůstala

osoby 4 s celkovým počtem 159 bodů. Těsně za ní skončila osoba 3 s počtem 158 bodů a v neposlední řadě osoba 5 s celkovým počtem 156 bodů. V tomto pořadí se osoby umístily v rámci hodnocení nejpřínosnějších dat pro tuto práci. Z této metody byly získány další důležité informace pro rozvoj této problematiky. Zjištěné informace byly v další kapitole diskutovány a na jejich základě byly navrženy možné změny, které by v této problematice měli být přijaty.

6 DISKUSE

V této kapitole jsou diskutovány výsledky, které byly získány z rozhovorů se členy ZZS. K výsledkům jsme dospěli díky paradigmatickému modelu, kdy byly propojeny jednotlivé kategorie: vznik události, zajištění zásahu, legislativa, připravenost a řešení události. Všechny tyto kategorie byly navázány na fenomén, kterým je součinnost. Následně byly jednotlivé odpovědi účastníků porovnány pomocí multikriteriální analýzy. Prostřednictvím získaných výsledků byly zjištěny aktuální názory členů zdravotnické záchranné služby na možnost zvýšení počtu zdravotníků při mimořádných událostech a krizových situacích.

Pro tuto práci byly zvoleny 4 výzkumné otázky, kterými jsou:

- 1) Je zajištění zásahu při řešení mimořádných událostí a krizových situací dostatečné ze strany zdravotnické záchranné služby?
- 2) Probíhá při řešení mimořádných událostí a krizových situací spolupráce mezi zdravotnickou záchrannou službou a Armádou České republiky?
- 3) Bylo by zapojení Vojenské zdravotnické služby při řešení mimořádných událostí a krizových situací přínosné?
- 4) Probíhají v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace společná cvičení i s Armádou České republiky?

1) Je zajištění zásahu při řešení mimořádných událostí a krizových situací dostatečné ze strany zdravotnické záchranné služby?

Nejdříve je třeba říci, že podle členů ZZS je pro běžné mimořádné události připraveno dostatek zdravotníků, materiálu a techniky, tudíž lze uvést, že se všem osobám dostane potřebné pomoci. Dostatečné zajištění zásahu v tomto ohledu je zajištěno také díky traumatologickému plánu ZZS a doporučením Ministerstva zdravotnictví České republiky. Primárně pro tyto události tedy není součinnost AČR nutná. To je možné hlavně díky funkčnímu systému IZS i mezikrajové výpomoci. Velkou roli, díky které je toto zabezpečení událostí dostatečné, plní i Hasičský záchranný sbor České republiky, který při těchto událostech napomáhá například při třízení osob metodou START. Ačkoli je však toto zabezpečení dostatečné, jak sami respondenti řekli, „každá erudovaná pomoc je vhodná“ (O1).

2) Probíhá při řešení mimořádných událostí a krizových situací spolupráce mezi zdravotnickou záchrannou službou a Armádou České republiky?

Ačkoli byly v teoretické části vymezeny oblasti, ve kterých AČR poskytuje svoji součinnost. Je nutné zmínit, že na základě získaných výsledků byl zjištěn fakt, že mezi ZZS a AČR neprobíhá spolupráce při řešení MU. Především spolupráce při MU nepřichází v nejakutnější fázi události, tedy při jejím vzniku a prvotním řešení. Jedinou možností kdy by spolupráce probíhala, je vznik katastrofické události a s tím spojená KS. Při MU by spolupráce probíhala převážně, pokud by vznikla ve vojenském prostoru.

Důležité je zmínit v této oblasti také legislativu, nad kterou zůstává otázka, zdali by zde neměly být přijaty změny, které by napomohly snazšímu a rychlejšímu vyžadování sil a prostředků AČR. Jak jedena z osob uvedla, „*zaktivovat tu armádu je časově náročné, složité*“ (O4). Při událostech je zapotřebí rychlý zásah složek, který sice plní především základní složky IZS, ale pro události, kdy je potřebná součinnost AČR, by i její rychlá reakce mohla napomoci k řešení události. Zároveň podle další osoby není legislativně možné, aby AČR poskytla svoji součinnost v nejakutnější fázi události. Tato problematika souvisí s vyžadováním sil a prostředků AČR uvedeným v podkapitole 2.4.4 nebo také s tím, že některé zdravotnické odřady AČR mají pohotovost k nasazení, až do 72 hodin, viz podkapitola 2.4.6.

Obdobnou problematiku uvádí ve své práci také Gerhard (2019), který tvrdí, že doba 72 hodin pro nasazení, může být důvodem, proč síly a prostředky AČR nejsou často využívány.

3) Bylo by zapojení Vojenské zdravotnické služby při řešení mimořádných událostí a krizových situací přínosné?

Co se týče rozsáhlých událostí a katastrof, při kterých bývá vyhlášen i jeden z krizových stavů a událost je možné považovat za KS, je zapojení Vojenské zdravotnické služby rozhodně vhodné. U takových událostí je to především z důvodu jejich rozsahu, jelikož často zasahují území více krajů a předpokládá se vyšší počet osob, kterým je potřebné poskytnout pomoc formou evakuace, první pomoci a tak dále. Z událostí, které se v České republice již udály, můžeme soudit, že v této oblasti je součinnost rozhodně potřebná.

V rámci MU nejvíce záleží na místu události a jejím rozsahu. Podle některých účastníků by zapojení Vojenské zdravotnické služby při událostech běžného rozsahu, jako jsou nehody automobilů a tak podobě, nejspíše nic neřešilo. Na druhou stranu, jak již bylo řečeno „*každá erudovaná pomoc je vhodná*“ (O1).

4) Probíhají v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace společná cvičení i s Armádou České republiky?

V rámci základních složek IZS probíhají každoročně plánovaná cvičení, která slouží k testování postupů a zvyšování efektivity v případě vzniku reálné události. Z rozhovorů jsme se

dozvěděli, že se AČR do těchto cvičení nezapojuje. Ačkoli bylo v podkapitole 2.4.3 uvedeno, že podle dodatku č. 1 k Dohodě o plánované pomoci na vyžádání, je možné využít vrtulníky AČR pro potřeby Hasičského záchranného sboru v oblasti „*k) cvičení složek integrovaného záchranného systému.*“ (MV GŘ HZS-ČR, & MO Generální štáb AČR, 2014, Čl. 1, písm. k)

Jelikož se jedná o ostatní složku, je to na jednu stranu pochopitelné, ale na druhou stranu je na místě otázka, proč by se nemohla zapojit? V případě, že by tak učinila, mohlo by dojít ke kvalitnější přípravě na události i k jejich efektivnějšímu řešení v případě zapojení AČR. Složky by si také díky realizovanému společnému cvičení mohly předat rady, doporučení, zkušenosti a obohatit tak své znalosti. Nemuselo by se dokonce jednat pouze o cvičení ZZS s AČR, ale o cvičení se všemi základními složkami IZS a AČR. Žádné realizované cvičení není zbytečné a také „*každá nová zkušenost není na škodu*“ (O4), tato realizace by mohla přinést další přínosy k úspěšnému řešení událostí a především by tvořila preventivní přípravu pro vyšší události způsobené například terorismem a podobně.

7 ZÁVĚRY A NÁVRHY PRO ROZVOJ TEORIE A PRAXE OCHRANY OBYVATELSTVA

Na základě popisu současného stavu a analýzy polostrukturovaných rozhovorů navrhuji:

7.1 Návrhy pro rozvoj ochrany obyvatelstva

1. Snížení pohotovostní doby k nasazení u zdravotnických odřadů.
2. Přijmutí změn vedoucích k usnadnění procesu vyžadování sil a prostředků AČR.
3. Zavedení spolupráce mezi ZZS a Vojenskou zdravotnickou službou.
4. Plánování a realizování společných cvičení mezi ZZS a AČR, případně mezi základními složkami IZS a AČR.

7.2 Návrhy pro vzdělání v ochraně obyvatelstva a kinantropologii

1. Výuka první pomoci na druhém stupni základních škol a na středních školách.
2. Realizovaná cvičení se zapojením středních škol.

8 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se zabývala problematikou na téma „Zapojení příslušníků vojenského zdravotnictví Armády České republiky do řešení následků mimořádných a krizových situací.“ Rozdělena byla na dvě části a to teoretickou a výzkumnou. V první části – teoretické bylo na základě rešerše odborné literatury pojednáno o MU, KS, IZS, ZZS a AČR spolu s Vojenskou zdravotnickou službou a leteckými silami a prostředky. Teoretická část byla psána tak, aby byla srozumitelná i pro laickou veřejnost, která se v této problematice neorientuje. V druhé části – výzkumné byly realizovány polostrukturované rozhovory se členy ZZS Olomouckého kraje. Díky získaným výsledkům z těchto polostrukturovaných rozhovorů došlo k naplnění cíle této práce a to ke zjištění aktuálních názorů členů zdravotnické záchranné služby na možnost zvýšení počtu zdravotníků při mimořádných událostech a krizových situacích. Následně byly na základě výsledků navrženy možné změny pro zlepšení této problematiky.

Na základě výsledků získaných z polostrukturovaných rozhovorů se členy ZZS je možné říci, že zapojení příslušníků vojenského zdravotnictví AČR je potřebné především při katastrofách a KS. Zároveň by členové ZZS ocenili, kdyby byly plánovaný a prakticky realizovány společná cvičení také s Vojenskou zdravotnickou službou. V této práci byly stanoveny 4 výzkumné otázky, které byly následně objasněny. Výsledky výzkumné části této práce poukazují na nedostatky v této problematice. Pevně věřím, že tyto nedostatky by mohly být, alespoň z části sníženy, pokud by byly přijaty správné změny. Návrhy, které by této problematice mohly pozitivně přispět, jsem prezentoval výše v kapitole 7.1 a 7.2.

9 SOUHRN

Tato bakalářská práce byla zaměřena na „Zapojení příslušníků vojenského zdravotnictví Armády České republiky do řešení následků mimořádných a krizových událostí“ a obsahuje teoretickou a výzkumnou část.

V teoretické části byly vymezeny základní pojmy pro tuto práci, jako je MU, KS nebo záchranné a likvidační práce. Dále byl představen IZS, poskytovatelé ZZS spolu s důležitými prvky a AČR, která byla blíže specifikována spolu s Vojenskou zdravotnickou službou, vzdušnými silami, vyčleněnými silami a prostředky a jejich vyžadováním.

Výzkumná část, ve které byly získány výsledky prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů se šesti členy ZZS, byla zaměřena na aktuální názory členů zdravotnické záchranné služby na možnost zvýšení počtu zdravotníků při řešení mimořádných událostí a krizových situací.

V neposlední řadě byly získané výsledky hodnoceny, diskutovány a na jejich základě byly představeny návrhy vedoucí ke zlepšení stavu této problematiky.

10 SUMMARY

This bachelor thesis was focused on “Involvement of the members of the military health care of the Army of the Czech Republic in dealing with the consequences of emergencies and crisis events” and contains a theoretical and research part.

In the theoretical part, the basic concepts for this work were defined, such as emergency, crisis situation or rescue and liquidation work. Furthermore, the integrated rescue system, the providers of the medical rescue service together with the important elements and the Army of the Czech Republic were introduced, which was specified in more detail together with the military medical service, the air force, the allocated forces and resources and their requirements.

The research part, in which the results were obtained through semi-structured interviews with six members of the ambulance service, focused on the current views of members of the ambulance service on the possibility of increasing the number of paramedics in dealing with emergencies and crisis situations used from the Army of the Czech Republic.

Finally, the results obtained were evaluated, discussed and, on the basis of these results, suggestions for improvement were presented.

11 REFERENČNÍ SEZNAM

- Antušák, E., & Vilášek, J. (2016). *Základy teorie krizového managementu*. Karlova Univerzita v Praze, Karolinum Press. ISBN 978-80-246-3443-2.
- Česká lékařská společnost J.E. Purkyně Společnosti urgentní medicíny a medicíny katastrof. (2018). *Hromadné postižení zdraví/osob – postup řešení zdravotnickou záchrannou službou v terénu*. Retrieved 28. 2. 2023 from World Wide Web: https://urgmed.cz/wp-content/uploads/2019/03/2018_hn.pdf
- Fajnor, J. (2020). *V Litovli na Olomoucku jsou ode dneška nasazeni příslušníci Armády ČR a Vojenské policie*. Tiskové oddělení MO. Retrieved 7. 3. 2023 from World Wide Web: <https://acr.army.cz/informacni-servis/covid/nasazeni-prislusniku-armady-cr-a-vojenske-policie-v-obci-litovel-220237/>
- Fojtík, J., & Nehybka, P. (2007). *Historie a současnost Letecké záchranné služby v České republice*. Retrieved 24. 1. 2023 from World Wide Web: <https://www.pozary.cz/clanek/7576-historie-a-soucasnost-letecke-zachranne-sluzby-v-ceske-republice/>
- Franěk, O. *Systém zdravotnické záchranné služby v ČR*. Retrieved 18. 1. 2023 from World Wide Web: <https://zachrannaslužba.cz/system-zzs-v-cr/>, zdroj A
- Franěk, O. *Letecká záchranná služba v ČR*. Retrieved 24. 1. 2023 from World Wide Web: <https://zachrannaslužba.cz/letecka-zachranna-sluzba/>, zdroj B
- Gerhard, F. (2019). *Analýza schopností AČR k poskytnutí pomoci při krizových situacích nevojenského charakteru doma a v zahraničí*. České vysoké učení technické v Praze. Fakulta biomedicínského inženýrství. Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva. Retrieved 20. 4. 2023 from World Wide Web: <https://dspace.cvut.cz/bitstream/handle/10467/91312/FBMI-BP-2020-Frohlich-Gerhard-prace.pdf?sequence=-1&isAllowed=y>
- Humlíček, V., Potáč, M., & Žďára, J. (2016). *Krizové řízení: učební texty pro vysokou školu*. Hradec Králové: Univerzita obrany, Fakulta Vojenského zdravotnictví. ISBN 978-80-7231-361-7.
- Humlíček, V., Potáč, M., & Žďára, J. (2019). *Zdravotnické zabezpečení v operacích*. Učební texty. Hradec Králové: Univerzita obrany, Fakulta vojenského zdravotnictví, katedra organizace vojenského zdravotnictví a managementu. ISBN 978-80-7582-154-6.
- Kalina, J. (2014). *Multikriteriální analýza*. Retrieved 17. 6. 2023 from World Wide Web: <https://spravnym.smerem.cz/Tema/Multikriteri%C3%A1ln%C3%AD%20anal%C3%BDza>

- Linhart, P. (2006). *Některé otázky ochrany obyvatelstva*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Zdravotně sociální fakulta. ISBN 80-7040-854-5.
- Ministerstvo obrany. *VOJENSKÁ ZDRAVOTNICKÁ SLUŽBA*. Praha. Retrieved 28. 2. 2023 from World Wide Web: <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=121>
- Ministerstvo obrany. (2007). *POVODEŇ 2002 – VZPOMÍNKA NA UDÁLOSTI PŘED PĚTI LETY*. Retrieved 7. 3. 2023 from World Wide Web: <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=9637>
- Ministerstvo obrany, & Ministerstvo vnitra. (2013). *Rámcová dohoda o spolupráci mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem obrany*. Praha. Věstník Ministerstva obrany č. 22/2013, čj. 1259/2013-1140.
- Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, (2022). *ÚSTŘEDNÍ POPLACHOVÝ PLÁN INTEGROVNÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU*: Stav k 1. lednu 2023. Praha. Č. j.: MV-215844-1/PO-IZS-2022. Retrieved 27. 2. 2023 from World Wide Web: <https://www.hzscr.cz/soubor/2022-12-19-aktualizace-upp-k-1-lednu-2023-ver-3-001-pdf.aspx>
- MV., Generální ředitelství HZS ČR, & MO., Generální štáb Armády ČR. (2014). *Dodatek č. 1 k dohodě o plánované pomoci na vyžádání*. Praha. Čj. MV-83966-1/PO-IZS-2014. Čj. 104-10/2014-1160. Retrieved 4. 3. 2023 from World Wide Web: <https://www.hzscr.cz/soubor/dodatek-c-1-k-ppnv-s-acr-14-7-2014-pdf.aspx>
- MV., Generální ředitelství HZS ČR. (2017). *Třídění velkého počtu raněných metodou START*. Bojový řád jednotek požární ochrany – taktické postupy zásahu. Retrieved 18. 1. 2023 from World Wide Web: <https://www.hzscr.cz/soubor/5-s-s-ml11-r-hromadna-nestesti-trideni-ranenych-pdf.aspx>
- Náčelník Generálního štábu. (2011). *SMĚRNICE náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky*. Praha. Čj. 770-5/2011-1160. Retrieved 21. 2. 2023 from World Wide Web: <https://www.jh.cz/filemanager/files/97825.pdf>
- Náčelník Generálního štábu, (2019). *SMĚRNICE NÁČELNÍKA GENERÁLNÍHO ŠTÁBU AČR K NASAZOVÁNÍ SIL A PROSTŘEDKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY V RÁMCI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU A K PLNĚNÍ ÚKOLŮ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY*. Praha. Čj. MO 353042/2019-1122.
- Navrátil, L., & Brádka, S. et al. (2006). *Úkoly krizového managementu v ochraně obyvatelstva*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Zdravotně sociální fakulta. ISBN 80-7040-881-2.

- Otřísal, P. *Krizové stavy – 2*. Retrieved 15. 6. 2023 from World Wide Web: <https://app.contextminds.com/?m=qmpQY>
- Peterová, B. (2021). *Leteckou záchrannou službu čeká v roce 2021 řada změn*. Retrieved 15. 6. 2023 from World Wide Web: <https://www.mzcr.cz/tiskove-centrum-mz/leteckou-zachrannou-sluzbu-ceka-v-roce-2021-rada-zmen/>
- Redakce. (2021). *Speciál časopisu A report: Armáda vs covid*. Odbor komunikace Ministerstva obrany České republiky. Praha. Retrieved 7. 3. 2023 from World Wide Web: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/special-casopisu-a-report:-armada-vs-covid-229209/>
- Sak, P. (2018). *Úvod do teorie bezpečnosti: Nekonvenční pohledy na minulost, přítomnost a budoucnost lidstva*. Petrklíč. ISBN 978-80-7229-652-1.
- Skalská, K., Hanuška, Z., & Dubský, M. (2010). *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: Modul 1*. MV-Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. Retrieved 16. 1. 2023 from World Wide Web: <https://www.hzscr.cz/soubor/vzdelavani-v-krizovem-rizeni-moduly-modul-i-pdf.aspx>
- Smetana, M., & Kratochvílová, D. (2007). *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta. ISBN 978-80-7368-337-5.
- Staněk, J., & Havrlant, P. (2010). *Historie a současnost letecké záchranné služby*. Retrieved 24. 1. 2023 from World Wide Web: <https://zdravi.euro.cz/clanek/sestra/historie-a-soucasnost-letecke-zachranne-sluzby-453256>
- Štětina, J. et al. (2014). *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4578-7.
- Strauss, A. L., & Corbin, J. (1999). *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Sdružení Podané ruce Brno. Nakladatelství Albert Boskovice. ISBN 80-85834-60-X.
- Učebnicemapy. (2021). Retrieved 15. 3. 2023 from World Wide Web: <https://www.ucebnicemapy.cz/blog/slepa-mapa-ke-stazeni.-20.html>
- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky
- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- Velitelství vzdušných sil AČR, (2022). Retrieved 3. 3. 2023 from World Wide Web: <https://acr.army.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-vzdusnych-sil-86864/>
- Vilášek, J., Fiala, M., & Vondrášek, D. (2014). *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Karolinum Press. ISBN: 978-80-246-2477-8.

Vláda, ČR. (2003). *Bezpečnostní strategie ČR*. Retrieved 15. 2. 2023 from World Wide Web: https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/bezpecnostni-strategie-cr.pdf

Vyhláška č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě

Vyhláška č. 328/2001 Sb., Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému

Vyhláška č. 156/2015 Sb., o podmínkách poskytování zdravotních služeb vojenskými poskytovateli, oborech ambulantní péče, u kterých voják z povolání může uplatnit svobodnou volbu poskytovatele zdravotních služeb, a podmínkách organizace plnění úkolů vojenských fakultních nemocnic (o podmínkách poskytování zdravotních služeb vojenskými poskytovateli)

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování

ZD08/2017. Metodika: *systemu zajištění transfuzních přípravků a krevních derivátů při mimořádných událostech a krizových stavech*. Retrieved 2. 3. 2023 from World Wide Web: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/88217/1/2>

Zpravodajství záchranného útvaru HZS ČR., (2012). *Ničivé povodně 10 let poté: SRPEN 2002 – 2012*. Retrieved 7. 3. 2023 from World Wide Web: <https://www.hzscr.cz/clanek/nicive-povodne-10-let-pote-srpen-2002-2012.aspx>

11.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Rozdělení krizových stavů

Obrázek 2 Základní složky IZS

Obrázek 3 Ostatní složky IZS

Obrázek 4 Provozovatelé letecké záchranné služby a jejich stanoviště

Obrázek 5 Vyžadování sil a prostředků AČR

Obrázek 6 Přehled rozložení vyčleněných sil a prostředků zdravotnického odřadu a leteckých sil a prostředků pro záchranné práce

Obrázek 7 Myšlenková mapa

11.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Rozdělení MU podle příčin vzniku s příklady

Tabulka 2 Dosažené vzdělání účastněných osob

Tabulka 3 pracovní zařazení

Tabulka 4 Délka praxe u ZZS

Tabulka 5 Nejvyšší počet poraněných osob při události

Tabulka 6 Nejdelší doba zásahu při MU a KS

Tabulka 7 Dostatek zdravotníků, materiálu a techniky při řešení MU a KS

Tabulka 8 Zahrnutí AČR v traumatologickém plánu

Tabulka 9 Způsob pomoci od AČR při řešení MU a KS

Tabulka 10 Setkání s Vojenskou zdravotnickou službou AČR při řešení MU a KS

Tabulka 11 Více zdravotníků na místě zásahu využitých z AČR

Tabulka 12 Počet událostí, pro které je potřebné zapojení AČR

Tabulka 13 Společná cvičení s AČR v rámci připravenosti na MU a KS

Tabulka 14 Více plánovaných a realizovaných cvičení v rámci připravenosti na MU a KS

Tabulka 15 Změny pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu

12 PŘÍLOHY

12.1 Vyjádření etické komise

Fakulta
tělesné kultury

Vyjádření Etické komise FTK UP

Složení komise: doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D. – předsedkyně
Mgr. Ondřej Ješina, Ph.D.
Mgr. Michal Kudláček, Ph.D.
Mgr. Filip Neuls, Ph.D.
prof. Mgr. Erik Sigmund, Ph. D.
doc. Mgr. Zdeněk Svoboda, Ph. D.
Mgr. Jarmila Štěpánová, Ph.D.

Na základě žádosti ze dne **20. 2. 2023** byl projekt bakalářské práce

Autor (hlavní řešitel): **David Sklenář**
s názvem

**Zapojení příslušníků vojenského zdravotnictví Armády České republiky
do řešení následků mimořádných a krizových událostí**

schválen Etickou komisí FTK UP pod jednacím číslem: **13 / 2023**
dne: **15. 3. 2023**

Etická komise FTK UP zhodnotila předložený projekt a **neshledala žádné rozpory** s platnými zásadami, předpisy a mezinárodními směrnici pro výzkum zahrnující lidské účastníky.

Řešitel projektu splnil podmínky nutné k získání souhlasu etické komise.

za EK FTK UP
doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D.
předsedkyně

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury
Komise etická
třída Míru 117 | 771 11 Olomouc

Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci
třída Míru 117 | 771 11 Olomouc | T: +420 585 636 009
www.ftk.upol.cz

12.2 Povolení sběru dat

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Jméno a příjmení: David Sklenář
Datum narození: 18. 5. 1999
Telefon: 792 306 035
E-mail: david.sklenar01@upol.cz

Rok studia: 3
Studijní program: TVOCH
Stupeň studia: Bakalářský
Akademický program: 2022/2023

ŽÁDOST

Žádost o povolení sběru dat k bakalářské práci

Vážený pane, Vážená paní,

Žádám Vás o povolení sběru dat pro vytvoření praktické části mé bakalářské práce. Jsem studentem 3. ročníku bakalářského studijního programu tělesné výchovy se zaměřením na vzdělávání a ochranu obyvatelstva v prezenční formě na fakultě tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci. Téma mé bakalářské práce je „Zapojení příslušníků vojenského zdravotnictví Armády České republiky do řešení následků mimořádných a krizových událostí.“ Tato práce je vedena prof. Ing. Pavlem Otřísalem, Ph.D., MBA.

Smyslem a cílem práce je získat data o zapojení vojenského zdravotnictví do řešení následků mimořádných a krizových situací. V rámci integrovaného záchranného systému se předpokládá spolupráce Armády České republiky se Zdravotnickou záchrannou službou a dalšími hlavními složkami. Cílem praktické části je zjistit míru připravenosti, sladěnosti a dalších aspektů této spolupráce z pohledu Zdravotnické záchranné služby. K dokončení mé práce bych rád využil data sesbírána prostřednictvím strukturovaných rozhovorů. Získané informace budou zpracovány anonymně pod přidělenými čísly, nebudou poskytovány třetím osobám a budou využity pouze pro účely této bakalářské práce.

Se získanými daty budu zacházet dle platných etických norem a platných zákonů na ochranu osobnosti dle právního řádu České republiky.

Žádám Vás o povolení sběru dat od 3 členů pozemní záchranné služby a 3 členů letecké záchranné služby.

Prosim Vás o sdělení Vašeho rozhodnutí.

V Olomouci dne 8. 2. 2023

David Sklenář

ZA ZLS OLOMOUCKÉHO KRAJE, P.O.

s provedením výzkumu souhlasím.

V Olomouci dne 22.02.2023

Zdravotnická záchranná služba
Olomouckého kraje
příspěvková organizace
Akronitova 557/8, 779 00 OLOMOUČ
(1)

VEDOUČÍ VVS ZLS OK

Mgr. DANA VEJRYHOVÁ

Mgr. Dana Seidlová

12.3 Polostrukturované rozhovory

Osoba č. 1

1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání a v jakém oboru?

„Vysokoškolské bakalářské v oboru zdravotnický záchranář.“

2) Na které pozici působíte u Zdravotnické záchranné služby?

„Zdravotnický záchranář.“

3) Jak dlouhá je Vaše praxe u Zdravotnické záchranné služby?

„27 let.“

4) Jaký byl nejvyšší počet poraněných osob při události, u které jste zasahoval?

„40 osob.“

5) Jaká byla Vaše nejdelší doba zásahu při mimořádné události nebo krizové situaci?

„2 hodiny, pokud nepočítám COVID, to jsem byl v úvodu i několik dnů v práci.“

6) Je pro zásah u mimořádných událostí a krizových situací připraveno dostatek zdravotníků, materiálu a potřebné techniky?

„ANO v souladu s doporučeními Ministerstva zdravotnictví České republiky a Traumatologickým plánem zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje.“

7) Je Armáda České republiky zahrnuta ve Vašem traumatologickém plánu?

„NE.“

8) Jakým způsobem napomáhá Vaší organizaci Armáda České republiky při řešení mimořádných událostí a krizových situací?

„Nepomáhá, legislativně to není možné, alespoň ne na úvod v té největší akutní fázi. Ale v případě mimořádné události ve vojenském prostoru Libavá bychom na řešení museli spolupracovat, to je na území Olomouckého kraje jediná lokalita, kde Armáda České republiky velí.“

9) Setkal/a jste se někdy při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace s příslušníky Vojenské zdravotnické služby Armády České republiky nebo jejich technikou a materiálem?

„ANO, bohužel byli příslušníci Armády České republiky v pozici zachraňovaných. A v období COVIDU při uzávěře obcí Litovel a Uničov při přebírání pacientů z jejich polní ošetrovny.“

10) Pomohlo by na místě zásahu více zdravotníků využitých z Armády České republiky?

„Záleží na situaci, místu a rozsahu, každopádně každá erudovaná pomoc je vhodná.“

11) U kolika událostí ročně je podle Vašeho názoru zapotřebí zapojení specialistů Vojenské zdravotnické služby ve Vašem kraji?

„0.“

12) Probíhají společně s Armádou České republiky cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace?

„Neprobíhají, tedy v rámci zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje, respektive na území Olomouckého kraje.“

13) Myslíte si, že by mělo být plánováno a prakticky realizováno více cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace s Vojenskou zdravotnickou službou?

„V případě praktického řešení civilních nehod by to asi nic neřešilo. Ale jako preventivní příprava pro mimořádné události způsobené například terorismem, válečným konfliktem a podobně pak ANO, pokud bychom ještě tyto události vlivem jejich rozsahu označovali jako mimořádné události.“

Na Slovensku je pořádána soutěž pro složky IZS, hlavně pro zdravotnickou záchrannou službu, ale i další složky se účastní a na ní podílí. Probíhá ve vojenském prostoru Lešť, na které díky tomuto prostoru participuje i Armáda Slovenské republiky, pořadatelsky i úkoly. Byl jsem tam 2x jako účastník a mají to zmáklé.“

14) Jaké změny by podle Vás měly být přijaty pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu v rámci přednemocniční péče a první pomoci?

„Co se týká Armády České republiky asi žádné. Jejich primární úkoly a činnosti jsou mimo civilní sektor.“

Osoba č. 2

1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání a v jakém oboru?

„Zdravotnický záchranář, Diplomovaný zdravotnický záchranář.“

2) Na které pozici působíte u Zdravotnické záchranné služby?

„Zdravotnický záchranář u letecké, ale i pozemní, sloužím u obou.“

3) Jak dlouhá je Vaše praxe u Zdravotnické záchranné služby?

„Dvanáctý rok teď.“

4) Jaký byl nejvyšší počet poraněných osob při události, u které jste zasahoval?

„Přibližně 8.“

5) Jaká byla Vaše nejdélší doba zásahu při mimořádné události nebo krizové situaci?

„To já jsem jako na mimořádné události takhle nebyl ještě, ale podle klasického výjezdu tak hodina.“

6) Je pro zásah u mimořádných událostí a krizových situací připraveno dostatek zdravotníků, materiálu a potřebné techniky?

„Jako v podstatě si myslím, že ano, ještě se mi nestalo, že by něco pochybilo.“

7) Je Armáda České republiky zahrnuta ve Vašem traumatologickém plánu?

„Ne, není. Armáda má svůj vlastní zákon na tohle, si myslím.“

8) Jakým způsobem napomáhá Vaší organizaci Armáda České republiky při řešení mimořádných událostí a krizových situací?

„Tak ona by pomáhala leda tak v případě nějaké katastrofy jako velkého rozsahu, ale jinak ne. Jiná spolupráce v podstatě není, si myslím, nebo nevím o tom, to je samostatná složka. Jedině při povodních, ale to jsem ještě byl na základní škole v devadesátém sedmém.“

9) Setkal/a jste se někdy při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace s příslušníky Vojenské zdravotnické služby Armády České republiky nebo jejich technikou a materiálem?

„Ne, neměl jsem tu možnost.“

10) Pomohlo by na místě zásahu více zdravotníků využitých z Armády České republiky?

„Jako když se bude jednat o ten běžný rozsah, jako mluvíme o autobusu, vlaku a takových věcech, co se můžeme setkat, tak asi jako to není zapotřebí. Když budeme mluvit o těch katastrofických událostech, tak potom samozřejmě každá ruka je dobrá, to jako jednoznačně.“

11) U kolika událostí ročně je podle Vašeho názoru zapotřebí zapojení specialistů Vojenské zdravotnické služby ve Vašem kraji?

„Tak u nás nula jako, katastrofické události se naštěstí nedějí.“

12) Probíhají společně s Armádou České republiky cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace?

„Ne, nevím o tom. Já si myslím, že oni jako cvičení jsou v podstatě velice podobně, oni třídí START, a toto všechno dělají podobě jak my hodně, co vím, ale s námi necvičí.“

13) Myslíte si, že by mělo být plánováno a prakticky realizováno více cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace s Vojenskou zdravotnickou službou?

„Jako určitě by bylo přínosné poznat, jak pracují a všechno, ale pro tu běžnou praxi jako to smysl nemá asi, ale jako přínosné cvičení by určitě bylo.“

14) Jaké změny by podle Vás měly být přijaty pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu v rámci přednemocniční péče a první pomoci?

„To já nejsem schopný hodnotit, to já nevím, jak oni pracují.“

Osoba č. 3

1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání a v jakém oboru?

„Diplomovaný zdravotnický záchranář.“

2) Na které pozici působíte u Zdravotnické záchranné služby?

„Zdravotnický záchranář u pozemní.“

3) Jak dlouhá je Vaše praxe u Zdravotnické záchranné služby?

„10 let.“

4) Jaký byl nejvyšší počet poraněných osob při události, u které jste zasahoval?

„15 to byl mohelnický autobus.“

5) Jaká byla Vaše nejdélší doba zásahu při mimořádné události nebo krizové situaci?

„To byl ten autobus v Mohelnici, co jsem byl, a to bylo tak, já nevím, ono je to dlouhou dobu, jak dlouho to trvalo, pak nějak tak čas nesleduju, ale jako myslím si, že tak hodinku a půl až dvě.“

6) Je pro zásah u mimořádných událostí a krizových situací připraveno dostatek zdravotníků, materiálu a potřebné techniky?

„Podle mého názoru ANO.“

7) Je Armáda České republiky zahrnuta ve Vašem traumatologickém plánu?

„NE.“

8) Jakým způsobem napomáhá Vaší organizaci Armáda České republiky při řešení mimořádných událostí a krizových situací?

„Při běžných událostech nepomáhá, pomáhala by pouze při katastrofických událostech.“

9) Setkal/a jste se někdy při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace s příslušníky Vojenské zdravotnické služby Armády České republiky nebo jejich technikou a materiálem?

„NE.“

10) Pomohlo by na místě zásahu více zdravotníků využitých z Armády České republiky?

„Podle rozsahu asi, bych tak řekl, ale při katastrofických asi ANO.“

11) U kolika událostí ročně je podle Vašeho názoru zapotřebí zapojení specialistů Vojenské zdravotnické služby ve Vašem kraji?

„Nula.“

12) Probíhají společně s Armádou České republiky cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace?

„Neprobíhají.“

13) Myslíte si, že by mělo být plánováno a prakticky realizováno více cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace s Vojenskou zdravotnickou službou?

„Přínosné by cvičení bylo, hlavně poznat jejich speciální činnosti by bylo asi zajímavé.“

14) Jaké změny by podle Vás měly být přijaty pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu v rámci přednemocniční péče a první pomoci?

„V tomto ohledu mě nic nenapadá, to by možná řekl kolega z armády, co tu je.“

Osoba č. 4

1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání a v jakém oboru?

„Já jsem Bakalář v oboru zdravotnický záchranář, ale nevím, jestli je čím se chlubit.“

2) Na které pozici působíte u Zdravotnické záchranné služby?

„Zdravotnický záchranář.“

3) Jak dlouhá je Vaše praxe u Zdravotnické záchranné služby?

„Šest a půl roku.“

4) Jaký byl nejvyšší počet poraněných osob při události, u které jste zasahoval?

„Tak pět.“

5) Jaká byla Vaše nejdélší doba zásahu při mimořádné události nebo krizové situaci?

„U takových jsem nebyl, ale jinak tak hodina.“

6) Je pro zásah u mimořádných událostí a krizových situací připraveno dostatek zdravotníků, materiálu a potřebné techniky?

„Jako máme nějaký traumatologický plán, kdy máme vybavený vozík a všechno, tak jako mělo by to být.“

7) Je Armáda České republiky zahrnuta ve Vašem traumatologickém plánu?

„Není.“

8) Jakým způsobem napomáhá Vaší organizaci Armáda České republiky při řešení mimořádných událostí a krizových situací?

„Nepomáhá, myslím, že nebyli ani snahy, aby se taková spolupráce realizovala. V případě nějaké katastrofy by ale pomáhala.“

9) Setkal/a jste se někdy při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace s příslušníky Vojenské zdravotnické služby Armády České republiky nebo jejich technikou a materiálem?

„Ne, ale jako máme tady kolegu, který v armádě je, tak ten nám občas řekne, co je kde nového, co používají, ale to je tak všechno.“

10) Pomohlo by na místě zásahu více zdravotníků využitých z Armády České republiky?

„Při běžných událostech ne, ale třeba co jsme měli, když bylo teď tornádo na jižní Moravě, tak se tam sjela záchranka tady z širokého dalekého okolí, ze všech krajů a armáda tam přišla až potom na likvidaci těch následků. Jako zaktivovat tu armádu je časově náročné, složité a nikdo ze záchranky to nemůže nikdy rozhodnout.“

11) U kolika událostí ročně je podle Vašeho názoru zapotřebí zapojení specialistů Vojenské zdravotnické služby ve Vašem kraji?

„Myslím si, že nula, jako jsme vycvičení na to, abychom si pomohli sami, jako abychom tu událost řešili sami, popřípadě s hasiči, policií jako jednotky IZS a s armádou nikdy jsem neslyšel, že by se někde počítalo, pokud se teda nejedná o katastrofickou událost.“

12) Probíhají společně s Armádou České republiky cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace?

„NE, jako hypoteticky, kdyby bylo nějaké cvičení třeba na Libavé nebo někde, tak tam možná ano.“

13) Myslíte si, že by mělo být plánováno a prakticky realizováno více cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace s Vojenskou zdravotnickou službou?

„Tak myslím si, že každá nová zkušenost není na škodu, ale opravdu by to bylo jenom cvičení.“

14) Jaké změny by podle Vás měly být přijaty pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu v rámci přednemocniční péče a první pomoci?

„Jako nevím, jakým způsobem pracují na tom místě, takže podívat se, jak pracují oni a něco si z toho vzít.“

Osoba č. 5

1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání a v jakém oboru?

„Takže já mám vyšší odbornou školu v oboru zdravotnický záchranář.“

2) Na které pozici působíte u Zdravotnické záchranné služby?

„Zdravotnický záchranář řídící vozidlo zdravotnické záchranné služby.“

3) Jak dlouhá je Vaše praxe u Zdravotnické záchranné služby?

„Rok a půl.“

4) Jaký byl nejvyšší počet poraněných osob při události, u které jste zasahoval?

„3.“

5) Jaká byla Vaše nejdélší doba zásahu při mimořádné události nebo krizové situaci?

„Jako s dobou od vyjetí do předání v nemocnici, tak hodinu a půl.“

6) Je pro zásah u mimořádných událostí a krizových situací připraveno dostatek zdravotníků, materiálu a potřebné techniky?

„Jako vždycky by mělo být víc materiálu, takže asi jo, a pak vlastně taky i existuje nějaká mezikrajová výpomoc.“

7) Je Armáda České republiky zahrnuta ve Vašem traumatologickém plánu?

„Myslím si, že není.“

8) Jakým způsobem napomáhá Vaší organizaci Armáda České republiky při řešení mimořádných událostí a krizových situací?

„Tak v té prvotní fázi asi nijak, jako co se týče nějakého toho STARTU a tak, ale myslím si, že pak třeba takové jakože sekundární nějak řešení odvozu lidí z té zasažené oblasti tak si jako myslím, že by mohli asistovat, nebo dovoz toho materiálu kdyby chyběl nebo něco.“

9) Setkal/a jste se někdy při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace s příslušníky Vojenské zdravotnické služby Armády České republiky nebo jejich technikou a materiálem?

„NE.“

10) Pomohlo by na místě zásahu více zdravotníků využitých z Armády České republiky?

„V prvotní fázi asi úplně ne, jelikož na místě už tak může být zmatek, ale jinak jako těžko říct, dosud jsem se s takovou událostí nesetkal.“

11) U kolika událostí ročně je podle Vašeho názoru zapotřebí zapojení specialistů Vojenské zdravotnické služby ve Vašem kraji?

„Myslím si, že jako není potřeba.“

12) Probíhají společně s Armádou České republiky cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace?

„U nás v kraji ne a nevím, že by nějaké proběhlo.“

13) Myslíte si, že by mělo být plánováno a prakticky realizováno více cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace s Vojenskou zdravotnickou službou?

„Určitě jo, jako vidět tu techniku prostě a aspoň tak mít ponětí, jak to funguje u nich, jako hlavně když by byla ta mimořádná událost nebo krizová situace spojená s terorismem třeba.“

14) Jaké změny by podle Vás měly být přijaty pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu v rámci přednemocniční péče a první pomoci?

„Zavedení nějaké formy spolupráce pro seznámení, jakým způsobem spolupracovat při událostech i v případě krizových situací.“

Osoba č. 6

1) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání a v jakém oboru?

„Magisterské vzdělání organizace a řízení ve zdravotnictví a Bakalářské v oboru zdravotnický záchranář.“

2) Na které pozici působíte u Zdravotnické záchranné služby?

„Zdravotnický záchranář.“

3) Jak dlouhá je Vaše praxe u Zdravotnické záchranné služby?

„Necelé 2 roky.“

4) Jaký byl nejvyšší počet poraněných osob při události, u které jste zasahoval?

„4, ale nebyl to jako charakter nějakých závažných poranění aspoň z prvního pohledu.“

5) Jaká byla Vaše nejdelší doba zásahu při mimořádné události nebo krizové situaci?

„Byl to jen normální výjezd a bylo to zhruba 2 hodiny.“

6) Je pro zásah u mimořádných událostí a krizových situací připraveno dostatek zdravotníků, materiálu a potřebné techniky?

„Tak to jsou dva jiné zákony, protože to je zákon o IZS 239, to je ta mimořádná událost a pak už je ten přesah do toho krizového zákona. Jako já jsem se v praxi nesetkal s hromadkem, jako v reálné situaci, maximálně jako figurant a myslím si, že v podstatě je to dobře nastaveno, aspoň z mého pohledu. V podstatě i ty síly a prostředky, aspoň určitě teda ze strany hasičů, tak jako kdyby, jsou vždy předimenzovány, tak aby tam bylo dostatek lidí, takže ten systém je nastaven dobře. A vlastně když je to potom už ta krizová situace, tak už tam je zase jiné řízení a tam už vlastně může zasáhnout i právě ta armáda jako ostatní složka IZS. Takže je to dobře nastaveno a je to dostačující, si myslím.“

7) Je Armáda České republiky zahrnuta ve Vašem traumatologickém plánu?

„Není, maximálně jako vojenská nemocnice Olomouc asi je tam zmíněna, ale to s tím nějak asi nesouvisí, nebo jako je to vlastně pod Ministerstvem obrany, takže jako zdravotnické zařízení tam zmíněné určitě je, ale jinak tam nefiguruje, jako že by řešila událost na místě, řeší až potom ošetření raněných. Protože v tom případě tam jako ano můžu říct, že tam zahrnuta je, ale ne k řešení na místě.“

8) Jakým způsobem napomáhá Vaší organizaci Armáda České republiky při řešení mimořádných událostí a krizových situací?

„No ono asi záleží, momentálně asi nijak. Může nastat situace třeba, že v tom vojenském prostoru Libavá chráněném, tak tam asi si dokážu představit, že tam to asi probíhá pod koordinací té armády, takže tam mě třeba napadá, že tam ta armáda je nějak zapojená. Při mimořádné události, jako někde v civilu mimo to chráněné území nebo i mimo ten vojenský prostor asi nijak. A pak při krizové situaci jasně že jo, tam už pak jako ohrožení státu nebo

válečný stav, tak tam to potom všechno jede v jiném režimu, ale zatím jsem se s tím nikdy nesetkal a doufám, že ani nesetkám, ale je to hodně aktuální, ale to si spíš myslím, že bychom pak my vypomáhali organizaci Armády České republiky než naopak, kdyby to nastalo. Ale v současnosti to nějak asi není.“

9) Setkal/a jste se někdy při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace s příslušníky Vojenské zdravotnické služby Armády České republiky nebo jejich technikou a materiálem?

„NE.“

10) Pomohlo by na místě zásahu více zdravotníků využitých z Armády České republiky?

„Vzhledem k tomu, že s tím nemám osobní zkušenost, tak to nedokážu říct. Fakt záleží na charakteru, takže prostě na situaci, která by nastala, ale myslím si, že fakt ten systém je dobře nastavený a pokud se nejedná o ohrožení státu nebo válečný stav, tak to asi jako není aktuální, ale jako jasně, každá ruka se hodí a počítá se. A taky třeba letecká záchranná služba v Plzni jsou vojáci, takže záleží, kde to je územně, takže pochopitelně, když je to někde tam v okolí, tak je to namístě.“

11) U kolika událostí ročně je podle Vašeho názoru zapotřebí zapojení specialistů Vojenské zdravotnické služby ve Vašem kraji?

„To se asi odvíjí od toho vojenského prostoru, co je tady blízko, takže tam se někdy jezdí na nějaké úrazy, že se prostě při nějakém cvičení něco nepovede nebo tak, ale jinak jsem se v civilním prostoru s ničím nesetkal.“

12) Probíhají společně s Armádou České republiky cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace?

„Přiznám se, že o tom nevím, ale třeba nevím, jak je to v krajích, kde je Těchonín, kde ta nemocnice dětská, ale mohli by probíhat, bylo by to zajímavé.“

13) Myslíte si, že by mělo být plánováno a prakticky realizováno více cvičení v rámci připravenosti na mimořádné události a krizové situace s Vojenskou zdravotnickou službou?

„Určitě v dnešní době. Myslím si, že je to na místě a je to aktuální, kdy jindy, když ne teď a celkem jsem překvapený, že k tomu ještě nedošlo. Celkem bych to už očekával, že by to mohlo nastat. Protože v podstatě nevíme, jak se máme chovat na takovém místě, jsou takové krizové situace. Jako nechci mluvit za ostatní, ale nevím o tom, že by to někdo řešil nebo prostě poptal záchranku a nějak to začal koordinovat, jak by byl zapojený koordinovaný systém jako do řešení vyšších krizových situací.“

14) Jaké změny by podle Vás měly být přijaty pro zefektivnění spolupráce na místě zásahu v rámci přednemocniční péče a první pomoci?

„Tak to navazuje na tu třináctku, takže plánovaná cvičení nějakého pohybu a chování v blízkosti nějakého bojiště. Možná je na místě i nějaký základní vojenský výcvik, zacházení se zbraněmi si myslím, že může být na místě.“